

Haftədə
5 dəfə çıxır

Qəzet
2003-cü ildən
nəşr olunur

■ səh. 7 ■

ERMƏNİSTAN RUSIYA MÜSTƏVİSİNDƏ MÖVQELƏRİNİ İTİRMƏKDƏ DAVAM EDİR - QONDARMA «ARTSAX» BARƏDƏ FILMIN NÜMAYİŞİNƏ RƏSMİ İCAZƏ VERİLMƏDİ...

Prezident İlham Əliyev regionların 2019-2023-cü illərdə sosial-iqtisadi inkişafı Dövlət Programının icrasının birinci ilinin yekunlarına həsr olunan konfransda iştirak etdi

■ səh. 2 ■

Azərbaycanın çoxdan hədəflədiyi Cenevrə görüşünü substantiv danışıqların başlanğıcı hesab etmək olarmı...

■ səh. 5 ■

Paşinyan bir ay əvvəl Qarabağ müzakirələrində heç bir sənəd olmadığını demişdi - Cenevrədən Baş nazirə şapalaq effekti...

■ səh. 7 ■

Cenevrə danışıqları Ermənistanın bütün kartlarını sonadək yandırdı...

■ səh. 6 ■

NATO Rusiyaya qarşı mövqeyini sərtləşdirməyə çalışırsa... "Görüş niyə Bakıda keçirilir" sualı aktuallaşır

■ səh. 8 ■

YAP-dan başqa partiyaların da seçki fonduna xeyriyyə yardımları varmı...

■ səh. 3 ■

Bank sektorumuzda yeni növ kreditlər problemi - şübhəli kreditlər nədir...

■ səh. 12 ■

Azərbaycanda cəmi 3 iqlim qurşağı var imiş? - illər boyu 9 qurşaqdan danışanların fikri alt-üst edilir...

■ səh. 15 ■

Əhmədliyə su sayğaclarının dəyişdirilməsinə 20 manat haqqı kim müəyyənləşdirib?

■ səh. 15 ■

■ səh. 5 ■

Bakıda son NATO-Rusiya hərbi görüşündən iki ay sonra yeni görüş zərurəti - həm də yenə Bakıda, nə baş verir...

«Azərbaycan Ermənistanın çox güvəndiyi Su-30 qırıcılarını sərçə kimi qıracaq» - keçmiş erməni nazir xəbərdarlıq etdi

■ səh. 9 ■

Banklar üzə durub - Elman Rüstəmov da bacara bilmir, yeni qanuna əl atıldı...

■ səh. 10 ■

Yenidən seçkiyə qatılmış bəzi deputatlar barədə video-foto qalmaqallarının seçkinin nəticələrinə mümkün təsirləri...

■ səh. 3 ■

Saatlı və Sabirabad kəndlərindən toplanmış böyük seçici izdihamına Əhliman Əmiraslanovun sözü - "Mənim iş günüm seçicilərlə görüşdən başlayır"

İki-üç dəfədən çox deputat olmuş bir sıra şəxslərin budəfəki namizədliyinə açıq neqativ ictimai münasibətin səbəbləri...

Qorxulu Çin virusunun siyasi mənşəyi barədə şübhələr - Çinin iqtisadiyyatına neçə milyard ziyan vuruldu...

Fiziki şəxslər pullarını depozit kimi banklara daha çox etibar edirlər

Sosial ipoteka ilə alınan evlərin sayı azalır - Bakıda sosial ipotekadan imtina edilir...

Fevralın 3-də "Azərbaycan Respublikası regionlarının 2019-2023-cü illərdə sosial-iqtisadi inkişafı Dövlət Proqramı"nın icrasının

birinci ilinin yekunlarına həsr olunan konfrans keçirilib. Prezident İlham Əliyev konfransda iştirak edib və giriş nitqi söyləyib.

Sonra İqtisadiyyat naziri Mikayıl Cəbbarov, Qəbələ Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Səbuhi Abdullayev, Mingəçevir Sənaye Parkındakı "Mingəçevir Tekstil"

Prezident İlham Əliyev regionların 2019-2023-cü illərdə sosial-iqtisadi inkişafı Dövlət Proqramının icrasının birinci ilinin yekunlarına həsr olunan konfransda iştirak etdi

MMC-nin direktoru Mehman Hüseynov, Gəncə Şəhər İcra Hakimiyyətinin başçısı Niyazi Bayramov, "Naxçıvan Duz İstehsalı" Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyətinin direktoru Anar Əsədullayev, Quba Rayon İcra Hakimiyyəti-

nin başçısı Ziyəddin Əliyev, "Brightman Business Management Consultants" meyvə və tərəvəz konservlərinin istehsalı müəssisəsinin direktoru Afət Əhmədova, Astara Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Qəzənfər Ağayev,

"Ağstafa Aqrar Sənaye Kompleksi" müəssisəsinin icraçı direktoru Anar Orucov və Kürdəmir Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Ceyhun Cəfərov çıxış edib. Sonda Prezident İlham Əliyev yekun nitqi söyləyib.

Vilayət Eyvazov fevralın 29-da Şirvanda 10 şəhər və rayonun sakinlərini qəbul edəcək

Azərbaycan Respublikasının Daxili İşlər naziri, general-polkovnik Vilayət Eyvazov tərəfindən 2020-ci il fevral ayının 29-da Şirvan şəhər Polis Şöbəsinə Şirvan, Sabirabad, Salyan, Neftçala, Hacıqabul, Biləsuvar, Cəbrayıl, İmişli, Zərdab, Saatlı şəhər və rayonlarının sakinlərinin qəbulunun keçirilməsi nəzərdə tutulur.

Vətəndaşlar daxili işlər orqanlarının əməkdaşlarının fəaliyyətinə və Daxili İşlər Nazirliyinin səlahiyyətlərinə aid məsələlərlə bağlı müraciət etməklə qəbula yazıla bilər.

Qəbula gələnlər şəxsiyyət vəsiqəsini təqdim etməlidir.

DİN müavini Seyfulla Əzimov fevralın 22-də Bərdə Polis İdarəsində qəbul keçirəcək

Azərbaycan Respublikası Daxili İşlər nazirinin birinci müavini, polis general-mayoru Seyfulla Əzimov tərəfindən 2020-ci il fevral ayının 22-də Bərdə rayon Polis Şöbəsinə Bərdə, Ağcabədi, Tərtər, Ağdam, Şuşa, Laçın, Beyləqan, Füzuli, Xocavənd, Goranboy, Xocalı, Naftalan şəhər və rayonlarının sakinlərinin qəbulunun keçirilməsi nəzərdə tutulur.

Vətəndaşlar daxili işlər orqanlarının əməkdaşlarının fəaliyyətinə və Daxili İşlər Nazirliyinin səlahiyyətlərinə aid məsələlərlə bağlı müraciət etməklə qəbula yazıla bilər.

Qəbula gələnlər şəxsiyyət vəsiqəsini təqdim etməlidir.

ABŞ-ın Azərbaycandakı səfirliyi koronavirusla əlaqədar xəbərdarlıq etdi

ABŞ-ın Azərbaycandakı səfirliyi koronavirusun yayılması ilə əlaqədar bəyanat verib. "Trend"-in məlumatına görə, bəyanat səfirliyin "Facebook" sahifəsində yerləşdirilib.

Qeyd olunur ki, ABŞ Prezidentinin rəsmi müraciətinə əsasən, ABŞ vətəndaşı olmayan və ya ölkə ərazisində daimi yaşayış hüququ olmayan şəxslərə, Honq Konq və Makao istisna olmaqla, Çin ərazisində olduqdan sonra 14 gün ərzində ABŞ ərazisinə daxil olma qadağan edilir:

"Əgər siz Çində yaşayırsınızsa, bu yaxınlarda Çində olmusunuzsa və ya ABŞ-a səfər ərəfində Çinə getməyi planlaşdırırsınızsa, viza alınması üçün müsahibəni Çinə səfərdən 14 gün sonraya saxlamağınızı tövsiyə edirik".

Fevralın 3-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkişafına Dövlət Dəstəyi Fondunun Müşahidə Şurasının növbəti iclası keçirilib. Fondun Müşahidə Şurasının sədri Həsən Həsənov iclası açıq elan edərək gündəlikdəki məsələlər barədə məlumat verib:

KIVDF 2020-ci ilin birinci yarısı üçün 25 ictimai-siyasi qəzetin maliyyələşdirilməsinə qərar verdi

Fondun 2019-cu ildəki fəaliyyəti qənaətbəxş qiymətləndirildi

1. Fondun 2019-cu il üzrə fəaliyyətinin yekunlarına həsr olunmuş hesabatının müzakirəsi və təsdiqi; 2. 2020-ci ilin I yarısı üzrə qəzetlərə maliyyə yardımının ayrılması ilə bağlı müsabiqəyə təqdim edilmiş layihə sənədlərinin müzakirəsi və təsdiqi; 3. Fondun 2020-ci il üçün Tədbirlər Planının müzakirəsi və təsdiqi; 4. Fondun 2020-ci il üçün ekspertlər siyahısının müzakirəsi və təsdiqi.

Müşahidə Şurasının sədri Həsən Həsənov gündəlikdəki birinci məsələ barədə məlumat vermək üçün sözü Fondun icraçı direktoru Vüqar Səfərliyə verib. İclasda hesabat məruzəsi ilə çıxış edən icraçı direktor 2019-cu ildə mətbuatın maddi-texniki bazasının möhkəmləndirilməsi, jurnalistlərin peşəkarlıq səviyyəsinin yüksəldilməsi və sosial vəziyyətinin yaxşılaşdırılması istiqamətində həyata keçirilən çoxsaylı layihə barədə məlumat verib. İcraçı direktor Fondun ötən il gündəlik, günəşəri və həftəlik nəşr olunan 25 ictimai-siyasi qəzetə maliyyə dəstəyi göstərdiyini, həmin qəzetlərdə "Azərbaycan Respublikasında kütləvi informasiya vasitələrinin inkişafına dövlət dəstəyi Konsepsiyası"nda nəzərdə tutulmuş 19 istiqamət üzrə 4.000 səhifədən çox yazının dərc edildiyini bildirib.

2019-cu ildə Fondun yaranmasının 10-cu ildönümünün tamam olduğunu xatırladan Vüqar Səfərlı bu münasibətlə yubiley tədbi-

rinin təşkil edildiyini, eyni zamanda, qısametrajlı film və fotoalbomun hazırlandığını diqqətə çatdırıb.

Jurnalistlərin peşəkarlığının artırılması və sosial müdafiəsinin gücləndirilməsi məsələlərinə xüsusi diqqət ayrıldığını deyən V.Səfərlı Fond tərəfindən bu məqsədlə 3 dəfə - Novruz bayramı, Azərbaycan Milli Mətbuatının 144-cü ildönümü və 31 dekabr - Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəyliyi Günü və Yeni il münasibətilə fərdi jurnalist yazıları müsabiqələrinin təşkil olunduğunu diqqətə çatdırıb. Bildirilib ki, Fond 2019-cu ildə Mədəniyyət Nazirliyi, Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi (2 dəfə), "Azəreri" ASC və Dövlət Statistika Komitəsi ilə birgə əlavə 5 yazı müsabiqəsi keçirib. Ümumilikdə, 8 müsabiqədə 596 nəfər iştirak edib, onlardan 403 nəfəri qalib olaraq mükafatlandırılıb.

İcraçı direktor, həmçinin, bildirib ki, beynəlxalq təcrübənin öyrənilməsi məq-

şərinə işgüzar səfəri təşkil edilib.

Fondun redaksiyalara metodiki, texniki-təşkilati, konsultativ və maliyyə dəstəyini davam etdirdiyini deyən V.Səfərlı ötən il keçirilmiş digər layihə və tədbirlər barədə də ətraflı məlumat verib.

Hesabat ətrafında aparılan müzakirələr zamanı Müşahidə Şurasının sədri Həsən Həsənov, sədr müavini İlqar Hüseynov, üzvlərdən Cəmaləddin Quliyev, Bəhrüz Quliyev, İntiqam Hüseynov, Əvəz Rüstəmov, Rasim Həsənov, Ramiz Əskər və Ayaz Mirzəyev çıxış edərək Fondun fəaliyyətini qənaətbəxş dəyərləndiriblər və hesabat yekdilliklə qəbul edilib.

İclasda ikinci məsələ kimi 2020-ci ilin I yarısı üçün qəzetlərə maliyyə yardımı müsabiqəsinə təqdim edilmiş layihə sənədləri müzakirə edilib. V.Səfərlı bildirib ki, sənədləri qaydasında olan ictimai-siyasi qəzetlərin 2019-cu ilin II yarısında olduğu kimi,

nın üzvləri yayım və tirajla bağlı təqdim edilmiş sənədlər əsasında geniş müzakirələr aparıblar. Müzakirələr nəticəsində ictimai-siyasi qəzetlərin təklif olunan 3 kateqoriya üzrə maliyyələşdirilməsi məqsəduyğun sayılıb.

Müşahidə Şurasının iclasında üçüncü məsələ kimi Fondun 2020-ci il üzrə Tədbirlər Planı da müzakirə olub. Cari ilin respublikamızda "Könüllülər ili" elan olunduğunu, eyni zamanda, Milli Mətbuatın yaranmasının 145-ci ildönümünün qeyd ediləcəyini diqqətə çatdıran V.Səfərlı Tədbirlər Planında bunların nəzərə alındığını vurğulayıb. Tədbirlər Planı Müşahidə Şurasının üzvləri tərəfindən müsbət dəyərləndirilərək qəbul edilib.

İclasda, həmçinin, Fondun 2020-ci il üzrə layihələrin qiymətləndirilməsini həyata keçirəcək ekspertlərinin siyahısı müzakirə olunaraq təsdiq edilib.

Baki-xeber.com

S seçkinin təbliğat-təşviqat mərhələsi bitmək üzrədir. Bu müddət ərzində deputatlığa namizədlər olduqca maraqlı jestləri, seçki taktikaları ilə yadda qaldılar. Namizədlər bütün təbliğatlarını sosial media üzərindən işıqlandırdıqları üçün, baş verənlərin hamısından xalqımız xəbər tutdu.

Nələri müşahidə etdik? Görünən bu oldu ki, parlamentin buraxılmasına səs verən və yenidən deputat olmaq istəyənlərin böyük əksəriyyətinə seçicilərin münasibəti mənfidir. Kəndlərdə keçirilən görüşlərdə onlardan hesabat tələb

olunduğunun, hətta kənddən açıq formada qovulmalarının da şahidi olduq.

Belə biabırçılıqlardan yaxa qurtarmaq üçün həmin namizədlər olmanın oyunlarından çıxdılar. Gah qoca nənələri tapıb öpdülər, gah da şəhid evlərini ziyarət

Yenidən seçkiyə qatılmış bəzi deputatlar barədə video-foto qalmaqallarının seçkinin nəticələrinə mümkün təsirləri...

Samir Adıgözəlli: "Belə deputat seçilməkdənsə, gedib öz bacardıqları işlərlə məşğul olsalar yaxşıdır"

edib bunu piarlarında istifadə etdilər. Sonradan bir neçə şəhid ailəsi həmin təbliğat formasına kəskin etirazını bildirdi. Bütün bu mənzərələri seyr edən sosial şəbəkə istifadəçiləri təbii ki, öz etirazlarını açıq şəkildə bəyan etdilər. Ancaq görünən budur ki, bu cür biabırçı mənzərələrdə nəticə çıxarmaq əvəzinə ittihamlara tuş gələn namizədlərin heç biri iddialarından əl çəkmədi, əksinə, yenə də deputat marafonunda yarışmaq niyyətini ortaya qoydu.

Bu cür biabırçı mənzərələrin ictimailəşməsi onunla üzləşən namizədlərlə bağlı seçkinin nəticələrinə necə təsir edəcək?

İctimai-Siyasi Proseslər Beynəlxalq Araşdırmalar Mərkəzinin (ISBAM) rəhbəri Samir Adıgözəlli "Bakı-Xəbər"ə açıqlamasında bildirdi ki, deyilən məzmununda videoları ictimailəşdirilən namizədlər, demək olar, seçkinin birinci raundunu udublar: "Fikir versək görürük ki, analoji halla daha çox bir neçə dəfə deputat

seçilənlər üzləşir. Niyə? Çünki seçici ilə görüşə getmirlər. Bir də 5 ildən sonra gedib səs istəyirlər. Axı seçicini bu şəkildə ələ salmaq, ona qarşı laqeydlik nümayiş etdirmək olmaz. Sosial şəbəkələrdə ictimailəşən görüntülər şəffaflığı əks etdirir. Orada heç bir montajdan və ya əvvəlcədən nəyinsə təşkilindən söhbət belə gedə bilməz. Reallıq budur ki, xalq onları aldadıb mandatını qazananları sevmir, hətta belələrinə nifrət edir. Təbii ki, belə na-

mizədlərin seçilməsi də asan olmayacaq. Yaxşı olardı ki, bundan seçiləcək yeni millət vəkili bir dərs götürsünlər. Bilsinlər ki, xalqın vəkili olmağın yolu onu aldatmaqdan keçmir, ona xidmətdən, ehtiramdan keçir. Mən təəssüf edirəm ki, kəndlərdən, hətta həyətəldən qovulanlar gedib namizədliklərini geri götürmək əvəzinə, onlara qarşı tənqibətin olduğunu bildirirlər. Vallah, belə deputat seçilməkdənsə, gedib öz bacardıqları işlərlə məşğul olsalar yaxşıdır".

Məhəmmədali QƏRİBLİ

Yeni Azərbaycan Partiyası Milli Məclisə seçkilərdə xüsusi seçki fonduna daxil olan vəsaitin məbləğini açıqlayıb. Fiziki şəxslər partiya 453 300 manat ianə köçürüblər. Qeyd edək ki, maliyyə hesabatını MSK-ya YAP-ın maliyyə məsələləri üzrə səlahiyyətli nümayəndəsi Siyavuş Novruzov təqdim edib.

zə bildirdi ki, belə kampaniyanın keçirilməsinə zərurət görməyiblər: "Biz xalqa nəsə etməyə çalışırıq, onlardan niyə pul is-

adam qatılmayıb. İştirak edən namizədlərin hamısı öz gücünə bu işi aparır. Hərəyə öz dostu, tanışi yardım edir. Bir də bizə

MDB müşahidəçilər missiyası Azərbaycan MSK-nın seçki kampaniyasının təşkili üzrə ardıcıl iş apardığını bildirdi

Azərbaycanın Mərkəzi Seçki Komissiyası (MSK) seçki kampaniyasının təşkili üzrə ardıcıl iş aparır. "Trend"-in məlumatına görə, bu barədə MDB müşahidəçilər missiyasının parlament seçkilərinə hazırlıq barədə keçid hesabatında deyilir.

Sənəddə qeyd olunub ki, yanvarın 19-da işə başlamış missiya öz fəaliyyətini azad və müstəqil şəkildə Azərbaycan qanunvericiliyinə uyğun olaraq, seçki prosesinə müdaxilə etməmək prinsipinə əməl edərək və dövlətin suverenliyinə hörmət çərçivəsində həyata keçirir.

Missiya bildirir ki, MSK seçki kampaniyasının təşkili üzrə ardıcıl və müntəzəm iş aparır. Hesabatda MSK-nın seçkilərin təşkilatçılarının təliminə böyük diqqət ayırması vurğulanıb: "Dairə və məntəqə seçki komissiyalarının üzvlərinin peşəkar hazırlığının artırılması, seçki kampaniyasının aparılmasında onların bilik və bacarıqlarının təkmilləşdirilməsi üçün MSK prokurorluq, polis və məhkəmə nümayəndələrinin iştirakı ilə təlimlər təşkil edib. Məşğələlər zamanı Seçki Məcəlləsinin tələblərinin reallaşdırılması, seçki prosesinin demokratikliyi və şəffaflığı, səsəlin sayılmasının şəffaflığının təmin olunması üzrə tövsiyələr verilib".

Hesabatda vurğulanıb ki, MSK və digər seçki komissiyaları seçkilərin qanunvericiliyin tələblərinə uyğun keçirilməsi üçün zəruri tədbirlər görür.

ATƏT PA-nın 60-dan çox üzvü Azərbaycandakı seçkiləri müşahidə edəcək
ATƏT-in Parlament Assambleyası (ATƏT PA) fevralın 9-da Azərbaycanda keçiriləcək parlament seçkilərini monitoring etmək üçün 60-a yaxın müşahidəçidən ibarət nümayəndə heyəti göndərəcək.

Trend-ə ATƏT PA-nın mətbuat xidmətindən verilən məlumata görə, müşahidəçilərin 40-ı 29 ölkədən olan deputatlardır.

Azərbaycan hökumətinin dəvətilə göndəriləcək missiya Bakı, Gəncə və İsmayıllda seçkiləri müşahidə edəcək.

Ukraynalı deputat Artur Gerasimov ATƏT-in fəaliyyətdə olan sədriyi tərəfindən ATƏT-in qısamüddətli müşahidə missiyasının xüsusi koordinatoru təyin edilib, ATƏT PA-nın nümayəndə heyətinə isə albanıyalı deputat Elona Hoca-Qjebrea rəhbərlik edəcək.

YAP-dan başqa partiyaların da seçki fonduna xeyriyyə yardımları varmı...

Bildirilir ki, seçki fonduna 250 manatdan çox ianə köçürənlərin sayı 200 nəfərdir. Qeyd edək ki, seçki prosesində YAP-la yanaşı, bir çox partiya da iştirak edir. Bəs onların bu istiqamətdə vəziyyətləri necədir?

Ana Vətən Partiyası mətbuat xidmətinin rəhbəri Tünzalə İsmayılova qəzetimizə bildirdi ki, onlar pul toplanması ilə bağlı sırası üzvlərə, xalqa müraciət etməyiblər: "Namizədlərin bütün təbliğat-təşviqat işlərinə seçki prosesində nə qədər pul xərclənib, hamısı partiyanın hesabına olunub. Bizim partiya parlamentdə təmsil olunduğu üçün, ona büdcədən pul ayrılır. Həmin vəsait də öz hesabımızdan xərclənir. Bunun miqdarı barədə konkret rəqəm deyə bilmərəm. Çünki dəqiq məbləğ seçkidən sonra hesablanıb tam belli olacaq".

Seçkidə iştirak edən Müasir Məsəvi Partiya-

Tünzalə İsmayılova: "Həmin vəsait də öz hesabımızdan xərclənir"

Könül Vaqifqızı: "Biz xalqa nəsə etməyə çalışırıq, onlardan niyə pul istəməliyik?"

Elman Abbasov: "Çox adam yardım edəcəyi ilə bağlı söz verdi, amma xəbər çıxmadı"

sının ideologiya məsələləri üzrə sədr müavini Könül Vaqifqızı qəzetimi-

təməliyik? Bizim partiya-dan seçkiyə elə də çox

könüllülər də çox kömək göstərirlər. Seçkidə iştiraka o qədər də böyük vəsait lazım deyil ki, belə kampaniya keçirək. Əsas xərc poster və broşurların çapına gedir, onu da birtəhər qarşılayırıq. Bizim partiya belə kampaniya keçirməyib".

Seçkiyə 80-ə yaxın namizədlə qatılan Ümid Partiyası sədrinin mətbuat və informasiya məsələləri üzrə müavini Elman Abbasov "Bakı-Xəbər"ə açıqlamasında bildirdi ki, onlar seçkinin gedişində belə bir kampaniyaya start veriblər: "Biz bütün rekvizitləri, bank hesablarımızı qeyd etdik. Çox adam yardım edəcəyi ilə bağlı söz verdi, amma xəbər çıxmadı. İndi mən maraqlandım, bu günə qədər bir manat da olsun pul köçürülməyib. YAP-a niyə çox pulun yığıldığı aydındır. Çünki hakimiyyət partiyasıdır".

Məhəmmədali QƏRİBLİ

65 sayılı Saatlı-Sabirabad-Kürdəmir seçki dairəsindən Yeni Azərbaycan Partiyasının deputatlığına namizədi, akademik Əhliman Əmiraslanovun seçicilərlə görüşləri davam edir.

Budəfəki görüş Sabirabad rayonunun Narlıq kəndində baş tutub. Görüşdə çıxış edən YAP Sabirabad rayon təşkilatının sədri Məleykə Ağayeva Əhliman Əmiraslanovun Sabirabad əhalisinə qarşı diqqət və qayğısından danışdı.

Növbəti dəfə seçicilərin görüşünə gələn Əhli-

man Əmiraslanov bildirib: "Bu gün Ulu öndər Heydər Əliyev siyasətinin uğurlu davamçısı ölkə Prezidenti, partiyaımızın sədri, cənab İlham Əliyev ölkəmizin tərəqqisi istiqamətində məqsədyönlü işlər aparır. Ölkəmizdə bütün sahələrdə olduğu kimi səhiyyə sahəsində də ciddi islahatlar aparılır. Sizi əmin etmək

Saatlı və Sabirabad kəndlərindən toplanmış böyük seçici izdihamına Əhliman Əmiraslanovun sözü - "Mənim iş günüm seçicilərlə görüşdən başlayır"

istəyirəm ki, icbari tibbi sığortanın tətbiqi ilə əlaqədar olaraq vətəndaşlarımız yüksək keyfiyyətli tibbi xidmətlə təmin ediləcək".

Tədbirdə çıxış edən seçicilər deputatın ötən illər ərzindəki fəaliyyətindən razı qaldıqlarını, onun seçicilərinin etimadını layiqincə doğrultduğunu və 9 fevral seçkilərində də növbəti dəfə Əhliman Əmiraslanovun namizədliyini dəstəkləyəcəklərini bildirdilər.

65 sayılı Saatlı-Sabirabad-Kürdəmir seçki dairə-

si üzrə Yeni Azərbaycan Partiyasının deputatlığına namizədi, Milli Məclisin Səhiyyə komitəsinin sədri akademik Əhliman Əmiraslanovun təbliğat-təşviqat kampaniyası çərçivəsində daha bir görüşü 65 sayılı seçki dairəsinə daxil olan Saatlı rayonunun Qaracalar kəndində bu kəndlə yanaşı qonşu Varxan, Gomuşçu, Seyidlər, Əli-soltanlı və Bəylər kəndlərinin sakinlərinin iştirakı ilə baş tutub.

Görüşdə çıxış edən

YAP Saatlı rayon təşkilatının sədri Lütfuli Şixəliyev ölkəmizdə keçiriləcək parlament seçkiləri ilə bağlı məlumat verib. L.Şixəliyev ölkəmizdəki quruculuq işlərindən danışaraq seçiciləri "Daha güclü Azərbaycan naminə" Yeni Azərbaycan Partiyasının namizədinə səs verməyə çağırıb.

Görüş zamanı akademik Əhliman Əmiraslanov sakinləri maraqlandıran məsələlərdən söz açaraq, bildirib: "Mənim iş günüm

seçicilərlə görüşdən başlayır. Bacardığım qədər hər kəsə yardım etməyə çalışmışam və bundan sonra da belə olacaq".

Görüşdə çıxış edən seçicilər onların problemlərinə hər zaman xüsusi qayğı və həssaslıqla yanaşdığına görə deputatlarına minnətdarlıq edərək, yenə də dövlətimizin siyasəti kursuna və hakim partiyanın namizədi olan Əhliman Əmiraslanova səs verəcəklərini bildirdilər.

Namiq QULİYEV

Məlum olduğu kimi, Azərbaycanda Milli Məclisə fevralın 9-da seçkilər keçiriləcək. Seçkilərə artıq sayılı günlər qalıb. İndiyə qədər parlament seçkilərində iştirak etmək üçün 1637 namizəd qeydə alınıb. Onlardan 313-ü namizədliyini geri götürüb. Hazırda deputatlığa namizədlərin sayı 1324 nəfərdir.

Onların sayının bu həftə də azalacağı istisna olunmur. Ümumilikdə, növbədənənar parlament seçkilərində iştirak etmək üçün 2431 nəfər müraciət edib.

O da məlumdur ki, budəfəki seçkilərdə əvvəl millət vəkili olmuş bir çox şəxs namizədliyini yenidən verib. Namizəd

var 25-30 ildir parlamentdə təmsil olunmağına baxmayaraq, yenidən namizədliyini irəli sürüb. Müşahidələr göstərir ki, 2-3 dəfə millət vəkili olan bəzi şəxslərin yenidən namizəd olmasına cəmiyyətdə sərt neqativ münasibət var. Bunun nəticəsidir ki, bəzi belə namizədlə-

İki-üç dəfədən çox deputat olmuş bir sıra şəxslərin budəfəki namizədliyinə açıq neqativ ictimai münasibətin səbəbləri...

İlqar Hüseynli: "Çünki 2-3 dəfə deputat olanların bir çoxu bir dəfə də olsun seçicilərin sosial qayğıları ilə yaşamayıb"

rin seçicilərlə görüşündə müəyyən insidentlər baş verir. Açıq formada belə namizədlər boykot edilir, görüşlərdə onların yenidən namizəd olmasına seçicilər etiraz edirlər. Bununla bağlı həтта sosial şəbəkələrdə, internet saytlarında bəzi videogörüntülər də yayılıb. Məlumatla görə, iki dəfə deputat olan bəzi namizədlər müəyyən kəndlərdə seçicilərlə görüşə bilməyiblər. Bəzi belə namizədlər kəndlərdən faktiki olaraq qo-

vulublar. Görünən odur ki, bəzi seçki dairələrində 2-3 dəfə deputat

deputat olmasına ictimaiyyətin neqativ münasibət bəsləməsinin

"Bu da haqlı olaraq ictimaiyyət tərəfindən qəzəblə qarşılır"

olanların yenidən bununla bağlı iddia ortaya qoyması açıq neqativ münasibətə səbəb olur. Maraqlıdır, bunun səbəbi nə ilə bağlıdır?

Məsələyə münasibət bildiren ekspert İlqar Hüseynlinin fikrincə, bir sıra şəxslərin yenidən

kökündə bir sıra amillər dayanır: "Çünki 2-3 dəfə deputat olanların bir çoxu bir dəfə də olsun seçicilərin sosial qayğıları ilə yaşamayıb. Dairədəki sosial problemlərin həllinə passiv yanaşıblar, cəmiyyətə yuxarıdan aşağı baxıblar. Xalqın

içinə girib problemləri ilə maraqlanmayıblar. Cəmiyyətdən ictimai dəstək almayıblar. Seçkidən-seçkiyə xalq onların yadına düşür. Prezident İlham Əliyevin ortada çox ciddi tapşırıqları var ki, xalqdan səs alan MM-də təmsil olunacaq. İndi onların yadına düşüb ki, xalqın içində olmaq lazımdır. O üzdən, parlament seçkilərində növbəti dəfə mandat almaq istəyirlər. Bu da haqlı olaraq ictimaiyyət tərəfindən qəzəblə qarşılır. Açıq formada cəmiyyət onlara etiraz edir. Səbəb məhz bu sadaladığım amillərlə bağlıdır".

Vidadi ORDAHALLI

Rusiya Silahlı Qüvvələrinin Baş Qərargah rəisi Valeriy Gerasimov və NATO-nun Avropadakı Birgə Silahlı Qüvvələrinin Baş komandanı Tod Uolters arasında danışıqları təxminən 6-7 fevral tarixlərində Bakıda keçirmək planlaşdırılır. Bu barədə diplomatik mənbədən məlumat verilib.

Məlumatda deyilir: "Qarşıdan gələn həftə, təxminən 6-7 fevral tarixlərində Rusiya Silahlı Qüvvələri Baş Qərargah rəisi, Müdafiə nazirinin birinci müavini, ordu generalı Valeriy Gerasimov ilə NATO-nun Avropadakı Birgə Silahlı Qüvvələrinin Baş komandanı, Amerikalı general Tod Uolters arasında danışıqlar planlaşdırılır. Görüşün gündəliyi barədə yalnız tərəflər bilirlər. Bakı ənənəvi görüş yeridir".

Qeyd edək ki, Rusiya-NATO formatında əvvəlki görüş noyabrın 26-da Bakıda keçirilib. Göründüyü kimi, tərəflərin son görüşü iki ay əvvəl olub. Üstündən qısa müddət keçməsinə baxmayaraq, belə mühüm görüşün keçirilməsinə yaranan zərurət nədən irəli gələ bilər və görüş yerinin yenidən Bakı seçilməsi nə ilə əlaqədardır?

Politoloq Qabil Hüseynli qəzetimizə bil-

Bakıda son NATO-Rusiya hərbi görüşündən iki ay sonra yeni görüş zərurəti - həm də yenə Bakıda, nə baş verir...

Qabil Hüseynli: "Son iki ay ərzində dünyada hər iki tərəfin marağını kəsb edən mühüm proseslər yaşanıb"

dirdi ki, görüşün Bakıda keçirilməsi, sadəcə, təsadüf kimi xarakterizə oluna bilməz: "Əksinə, xatırlatmaq lazımdır ki, Azərbaycan son dövrlər çoxsaylı beynəlxalq əhəmiyyətli humanitar, siyasi, iqtisadi, idman tədbirinə, forum və konfranslara ev sahibliyi edir, bəzilərinin isə əsas təşkilatçısıdır. Buna Birinci Avropa Oyunları, Dördüncü İslam Həmyerliyi Oyunları, Bakı Beynəlxalq Humanitar Forumu, Gənclər Siyasəti üzrə Qlobal Forumu, Ümumdünya Mədəniyyətlərarası Dialoq Forumunu və digər mötəbər tədbirləri nümunə

göstərmək olar. Bu bir daha sübut edir ki, Azərbaycan beynəlxalq əhəmiyyətli tədbirlərin keçirildiyi, qlobal məsələlərin müzakirə olunduğu, ciddi qərarların qəbul edildiyi mühüm platforma, unikal dialoq məkanına çevrilib. Bu mənada, NATO - Rusiya görüşünün Bakıda keçirilməsi dövlətimizin nüfuzuna, beynəlxalq arenada formalaşdırdığı yüksək imicə verilən növbəti qiymət, dəyərdir.

Bakıda təşkil olunan görüşdə müzakirə olunan məsələlər də həm dünya, həm də Azərbaycan ictimaiyyəti üçün ciddi maraq kəsb edir.

Ölkəmizin NATO ilə münasibətləri strateji əməkdaşlıq formatındadır. Azərbaycan etibarlı tərəfdaş kimi İraq, Əfqanıstan və Kosovodakı sülhməramlı missiyaların yerinə yetirilməsində yaxından iştirak edir.

NATO - Rusiya dialoqunda Azərbaycan dəqiq, aydın, neytral mövqe tutur, barış missiyalarını arxayın bir şəkildə öz üzərinə götürür. Bu həm də Azərbaycanın müstəqil siyasətinin nəticəsidir. Rusiya və NATO rəsmi Bakını məhz müstəqil və neytral ölkə gözündə görür. Bu həm də güvən məsələsidir, tərəflər əmindir ki, Azər-

baycandakı görüş müzakirə olunan məsələlərin konfedsiallığı baxımından da risk daşmır. Görüşün iki ay sonra yenidən baş tutması dünyada baş verən mühüm yeniliklərlə bağlıdır. Son iki ay ərzində dünyada hər iki tərəfin marağını kəsb edən mühüm proseslər yaşanıb. Bura İranla ABŞ arasındakı qarşıdurmanın kəskin mərhələyə qədəm qoymasını, Liviyada vəziyyətin tam dəyişdiyini və Suriyada proseslərin tam həllini tapmamasını aid edə bilərik. Ola bilər ki, tərəflər başqa mühüm məsələlər ətrafında da müzakirələr aparsınlar".

Məhəmmədali QƏRİBLİ

Məlum olduğu kimi, ötən həftə Azərbaycan və Ermənistan Xarici İşlər nazirləri arasında danışıqların növbəti raundu oldu. Görüşün detalları açıqlanmasa da, Xarici İşlər Nazirliyi və həmsədrilər bəyanatla çıxış etdilər.

"...erməni tərəfi danışıqlarla bağlı mövqeyini dəfələrlə dəyişib və üçüncü tərəfi prosesə cəlb etməyə çalışır"

Azərbaycan Xarici İşlər Nazirliyinin yaydığı məlumata görə, Cenevrə görüşü son illər ərzində tərəflər arasında keçirilmiş ən intensiv müzakirələrin aparıldığı görüş olub. Tərəflər həmsədrlərin təqdim etdiyi gündəlik üzrə hərtərəfli müzakirələr aparırlar: "Bu sırada, ilk olaraq, 2019-cu il ərzində irəli sürülmüş təkliflər və əldə olunmuş razılıqların, xüsusilə iki ölkə əhalisinin sülhə hazırlanması üçün humanitar mübadilələrin həyata keçirilməsi, münafişinin tənzimlənməsinin əsasını təşkil edən prinsip və elementlər, xüsusilə də münafişinin Helsinki Yekun Aktının prinsipləri və müddəaları əsasında həlli və nəhayət, münafişinin həlli prosesinin daha da intensivləşdirilməsi məsələləri müzakirə olundu".

Onu da qeyd edək ki, sözügedən görüş çox uzun və intensiv xarakterli oldu. Nəzərə almaq lazımdır ki, danışıqlar 7 saat çəkib və indiyə qədər

belə uzun danışıqlar olmayıb. Ən başlıcası, görüşün iki gün keçirilməsi danışıqları konkret müstəviyə çıxarmaq üçün kifayət qədər ciddi səylərin olduğunu göstərir. Bütün bunlardan çıxış edərək Cenevrədəki görüşü substantiv (məzmunu olan) danışıqların başlanması hesab etmək olarmı?

Məsələyə münasibət bildiren keçmiş diplomat, politoloq Fikrət Sadıqovun sözlərinə görə, Cenevrə görüşünü qismən substantiv danışıqlar prosesi hesab etmək olar: "Düzdür, Xarici İşlər nazirləri arasında danışıqların iki gün davam etməsi o demək deyil ki, Cenevrə danışıqları uğurla tamamlanmalı idi. Sadəcə olaraq iki gün ərzində bir neçə saat danışıqların aparılması prosesin gərgin keçməsinə işarə edir. Çünki uzun illərdir Dağlıq Qarabağ münafişinin tənzimlənməsi ilə bağlı aparılan danışıqlar nəticə vermir. Təbii ki, belə bir mürəkkəb münafiş

Azərbaycanın çoxdan hədəflədiyi Cenevrə görüşünü substantiv danışıqların başlanğıcı hesab etmək olarmı...

Fikrət Sadıqov: "Cenevrə görüşünü qismən substantiv danışıqlar prosesi hesab etmək olar"

qışə bir-iki gün ərzində həll edilə bilməz. Buna baxmayaraq, görünən

odur ki, danışıqlar konkret məsələlər ətrafında aparılıb. Azərbaycan öz

mövqeyini bir daha ortaya qoyub. Bununla belə, Azərbaycan tərəfinin

mövqeyi gündəmdədir. Çünki biz görürük ki, erməni tərəfi danışıqlarla bağlı mövqeyini dəfələrlə dəyişib və üçüncü tərəfi prosesə cəlb etməyə çalışır.

Bununla bağlı rəsmi İrəvan müxtəlif sərsəm bəyanatlar səsləndirir. Ona görə də bu mənada biz qəti və prinsipial mövqeyimizi dəfələrlə bildirmişik. Yeni danışıqlar konkret predmet üzrə və beynəlxalq hüquq normalarına uyğun aparılmalıdır. Görünür, bir sıra məsələlərə yenidən aydınlıq gətirilməsi lazım olacaq. Çünki tərəflər belə qərara gəliblər ki, Cenevrə danışıqlarının davamı Münhendə olmalıdır. Düşünürəm ki, növbəti gərgin danışıqlar Almaniyanın Münhen şəhərində davam etdiriləcək".

Vidadi ORDAHALLI

Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsi haqqında həqiqətlərin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması, Azərbaycanın ədalətli mövqeyinin müdafiə edilməsi

Məlum olduğu kimi, yanvarın 28-30-da Cenevrədə Azərbaycan və Ermənistan xarici işlər nazirlərinin ATƏT-in Minsk Qrupunun həmsədrləri, eləcə də ATƏT-in fəaliyyətdə olan sədrinin şəxsi nümayəndəsinin iştirakı ilə görüşü baş tutub. Cenevrə görüşü son illər ərzində tərəflər arasında keçirilmiş ən intensiv müzakirələrin aparıldığı görüş olub.

Tərəflər həmsədrlərin təqdim etdiyi gündəlik üzrə hərtərəfli müzakirələr aparıblar. Bu sırada ilk olaraq 2019-cu il ərzində irəli sürülmüş təkliflər və əldə olunmuş razılıqların, xüsusilə iki ölkə əhalisinin sülhə hazırlanması üçün humanitar mübadilələrin həyata keçirilməsi, ikinci, münaqişənin tənzimlənməsinin əsasını təşkil edən prinsip və elementlər, xüsusilə də münaqişənin Helsinki Yekun Aktının prinsipləri və müddəaları əsasında həlli və nəhayət, münaqişənin həlli prosesinin daha da intensivləşdirilməsi məsələləri müzakirə olunub. Bu xüsusda nazirlər yaxın zamanda yenidən görüşməyə razılaşıblar. Digər tərəfdən o da məlumdur ki, danışıqlar çərçivəsində konkret təkliflər var. Bu təkliflər yenilənmiş "Madrid prinsipləri"ndən irəli gəlir. Prinsiplərin fəlsəfəsi mərhələli şəkildə münaqişəni həll etməkdən ibarətdir. Bu fonda Rusiyanın "Kommersant" nəşri də Elmar Məmmədya-rovla Zöhrab Mnatsakanyan arasındakı görüşlə bağlı maraqlı fikirlərə toxunub: "Cenevrədə Azərbaycan və Ermənistan xarici işlər nazirləri arasında ikigünlük danışıqlar başa çatdı. Nəticədə kifayət qədər adi bir bəyanat açıqlandı ki, bu da, əsas məsələlərin həll olunmasına baxmayaraq, tərəflərin 2019-cu ildə başlayan "kiçik addımları" davam etdirmək niyyətində olduqlarını göstərir. Əvvəla, hər iki tərəfdən jurnalistlərin və ictimai xadimlərin səfərlərindən bəhs edirik.

Eyni zamanda, Bakı və İrəvan xarici işlər nazirlərinin beş dəfə görüşdüyü ötən ilin tempini qoruyub saxlamaq istəyirlər. Azərbaycan və Ermənistan xarici işlər nazirlərinin 2020-ci ildə ilk görüşü qeyri-adi olaraq uzun sürüb. Yanvarın 29-da 7 saat, yanvarın 30-da 4 saat davam edib. Ancaq bu hələ tam deyil, çünki nazirlərin hər biri əsas danışıqlar ərəfəsindən əvvəl ATƏT-in Minsk Qrupu həmsədrləri ilə görüş keçirib. Görüşün müddəti rekord sayıla bilməz. Qarabağ münaqişəsinin tarixində daha uzun danışıqlar müddəti

də olub. Lakin Bakı danışıqları "son illərdə baş tutan ən intensiv görüş" kimi xarakterizə edib. Eyni zamanda, nazirlərin arasında baş tutan danışıqlardan heç bir məlumat sızması olmadı. Bu görüşün hər hansı bir şəkildə fərqli olacağına dair bir işarə olub. Amma on saatlıq marafondan sonra açıqlanan rəsmi bəyanat həddindən artıq çox cüzi görünür. Azərbaycan Xarici İşlər Nazirliyinin məlumatına görə, tərəflər "2019-cu ildə irəli sürülən təklifləri, xüsusən də iki xalqın sülhə hazırlığına, humanitar mübadilə", eləcə də "nizamlanmanın əsasını təşkil edən prinsip və elementləri" nəzərdən keçiriblər. "Bakı Helsinki Yekun Aktına - sərhədlərin toxunulmazlığını özündə əks etdirən 1975-ci il sənədinə xüsusi diqqət yetirib. Keçən il isə, uzun illər ərzində ilk dəfə olaraq, erməni jurnalistlərinin Azərbaycana və əks tərəfin də səfərləri həyata keçirilib. Bundan sonra mübadilə prosesinə yalnız jurnalistləri deyil, ictimai və mədəniyyət xadimlərini də cəlb etməklə davam etmək qərarı verilib. Ermənistan Xarici İşlər Nazirliyinin açıqladığı bəyanat praktik olaraq eyni idi. Bu açıqlamada da 2019-cu il təklifləri və nizamlama prinsipləri haqqında danışılır və yaxın gələcəkdə yenidən görüşmək istəyi təsdiqlənirdi. Amma burada Qarabağın icmaları ilə bağlı ziddiyyət var. İrəvan erməni icmasını müstəqil formada göstərmək istəyir. Azərbaycan Xarici İşlər Nazirliyinin mətbuat katibi Leyla Abdullayeva da öz növbəsində "Kommersant"a Bakının bu məsələdəki mövqeyini təqdim edib. "Dağlıq Qarabağın seçilmiş hakimiyyəti" deyəndə soruşmaq istəyirəm, bəs kim tərəfindən seçilib? Orada etnik təmizlənmə baş verib və azərbaycanlılar ərazilərindən qovulub. Hansı seçkilərdən danışa bilərik?", - deyə mətbuat katibi bildirib. İrəvan reallığında ictimai təşkilat şəklində mövcud olan Dağlıq Qarabağın Azərbaycanlı İcmasını tanımaqdan imtina edir. Amma bunu etmək onun üçün daha da çətinləşir. Bu fonda yanvarın

Cenevrə danışıqları Ermənistanın bütün kartlarını sonadək yandırdı...

29-da İlham Əliyevin Fransa prezidenti Emmanuel Makronla telefon danışığı baş tutub. Xatırladaq ki, Fransa ABŞ və Rusiya ilə birgə ATƏT-in Minsk Qrupu həmsədrlərindən biridir. "Azərbaycan prezidenti Fransa prezidentinə bir daha Bakının münaqişəyə baxışını təqdim edib", - deyə mətbuat xidməti telefon danışığının Parisin təşəbbüsü ilə baş tutduğunu açıqlayıb. Telefon danışığının özü də çox şeydən xəbər verir. Həmsədr ölkələrin prezidentləri nadir hallarda danışıqlarla bağlı aktivlik nümayiş etdirirlər. Bu durumda Ermənistanda Cenevrə danışıqları ilə bağlı ciddi narahatlıq qeydə alınır. Erməni ekspertləri Azərbaycanın istədiyinə yaxınlaşdığını bildirir. Rusiya nəşrinin yazdığına "168jam" qəzetinə müsahibəsində Ermənistan Milli Təhlükəsizlik Xidmətinin keçmiş direktoru David Şahnazaryan da təsdiq edir. O bildirir ki, Cenevrədə Mnatsakanyan və Məmmədya-rov arasında Qarabağ konfliktinin siyasi həlli ətrafında əsaslı danışıqlar aparılıb: "Əsas məsələlərdən biri Dağlıq Qarabağda erməni və azərbaycanlılar arasında birgə yaşayış zonalarının yaradılmasıdır. İlk növbədə Şuşa məsələsi, eləcə də əsaslı danışıqların intensivləşdirilməsi müzakirə edilir. Məhz bu kontekstdə Cenevrə danışıqları ilə paralel olaraq ABŞ-in Azərbaycandakı səfiri Erl Litsenberger öz təşəbbüsü ilə Dağlıq Qarabağın Azərbaycanlı İcmasını tanımaqdan imtina edir. Amma bunu etmək onun üçün daha da çətinləşir. Bu fonda yanvarın

nistan" Partiyasının həmtəsisçisi Vladimir Martirosyan isə bildirir: "Əgər bu günlərin danışıqları zamanı həqiqətdən də Dağlıq Qarabağda ermənilərin və azərbaycanlıların birgə məskunlaşması zonalarının yaradılması məsələsi müzakirə olunubsa, Şahnazaryanın qeyd etdiyi kimi, onda bu, Qarabağın Azərbaycanlı İcması anlayışının artıq status aldığı demək olacaq". Onun sözlərinə görə, icma, həmçinin amil statusunu da alır, bu amillə nə qədər hesaba oturacaqlarını və təyinedici olacaqlarını hələlik bilmək olmur: "Bu prosesin artıq bizim üçün idarəolunmaz olacağı vəziyyətə düşməyimizi istəməzdim".

Ermənistanda "Vətəndaş platforması" təşkilatının rəhbəri, ekspert Aqvan Poqosyan da Azərbaycanın manevrlərinin İrəvanı daha çətin vəziyyətə saldığını vurğulayır: "Nikol Paşinyan Dağlıq Qarabağın Azərbaycanlı İcmasının danışıqlar prosesinə daxil olmasına imkan yaradır". Erməni ekspert Cenevrədə Azərbaycan və Ermənistan XİN rəhbərlərinin görüşünə diqqət çəkərək bildirir: "Nazirlər Cenevrədə 7 saatlıq danışıqlar aparanda ABŞ-in Azərbaycanlı İcmasının danışıqlarda iştirakı Ermənistanın "Qarabağdakı separatçı rejimi" tərəf kimi göstərmək niyyətini alt-üst edərək Azərbaycanın

mövqeyini gücləndirir. Eyni mövqeni rusiyalı analitik Stanislav Tarasov da bölüşür. O bildirir ki, Azərbaycan və Ermənistan xarici işlər nazirlərinin Cenevrədə baş tutmuş görüşü danışıqlarda hanısa prosesin getdiyini nümayiş etdirir. Tarasov qeyd edib ki, yanvarın 29-da 7 saat, yanvarın 30-da isə 4 saatdan artıq davam edən görüş bunu sübut edir. Onun sözlərinə görə, hazırda danışıqlar "Madrid prinsipləri" ətrafında gedir və bu sənəd hələ də masadadır: "Ermənistan baş naziri bir şey bildirir, xarici işlər naziri Mnatsakanyan görüşlərdə başqa şey edir. O, konkret sənəd ətrafında danışıqlar aparır və bu, "Madrid prinsipləri"dir. Onun etdiyi və Paşinyanın dedikləri bir-birinə uyğun gəlmir". Tarasov hesab edir ki, Paşinyan öz bəyanatları ilə reallığı gizlədir. Ekspertin sözlərinə görə, uzunmüddətli danışıqlarda yalnız humanitar məsələlərin müzakirə edilməsi mümkün deyil: "Mnatsakanyan danışıqlarda fərqli şeyi müzakirə edir, Paşinyan isə açıq şəkildə başqa şey barədə danışır. Bu, həmsədrlərdə çətinlik yadır. Ermənistan hakimiyyəti öz xalqına açıq şəkildə bildirməlidir ki, əslində nəyin ətrafında danışıqlar aparılır".

Digər tərəfdən o da faktıdır ki, Ermənistanın Qarabağ yanaşmasını artıq vasitəçilər də qəbul etmir. Nikol Paşinyanın Cenevrə görüşü ərəfəsində Qafanda keçirdiyi mətbuat konfransında danışıqların bəzi detallarını açıqlamasıan həmsədrlərin

münasibəti əd bunu təsdiq edir. Paşinyanın belə bir açıqlama ilə çıxış etməsi, özü də bunu məhz vacib görüş ərəfəsində etməsi danışıqlara vasitəçilik edən həmsədrləri də ciddi narahat edib. Vasitəçilərin görüşün yekunlarına dair bəyanatlarında münaqişənin sülh yolu ilə həlli və nizamlama prosesində məxfilik prinsipinə əməl etməyin vacibliyini tərəflərə xatırlatmaları belə deməyə əsas verir. Nikol Paşinyanın bu addımının həmsədrlərin ciddi narahatlığına səbəb olduğu barədə erməni mətbuatında da xəbərlər dərc olunur. Mətbuatın yazdığına görə, həmsədrlər Minsk Qrupunun strategiyası ilə ziddiyyət təşkil edən fikirləri Paşinyanın növbəti özfəaliyyət cəhdi kimi qəbul ediblər. Erməni mətbuatı da bu fonda yazır ki, həmsədrlər Paşinyanın Qarabağla bağlı dediklərinə görə Cenevrədə Zöhrab Mnatsakanyanla kifayət qədər sərt danışıblar. Həmsədrlərin bu xatırlatmasının məhz Ermənistan tərəfinə, konkret Paşinyana ünvanlandığı şübhəsizdir. Çünki Azərbaycan rəsmiləri tərəfindən bu məzmununda heç bir açıqlama olmayıb. Bütün bunlar Ermənistanın hərəkətlərinin artıq beynəlxalq miqyasda da qəbul olunmadığını aydın nümayiş etdirir və İrəvanı daha zəif mövqe sahibinə çevirir.

Tahir TAĞIYEV

Yazı Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkişafına Dövlət Dəstəyi Fondunun maliyyə dəstəyi ilə çap olunur.

Cenevrə görüşündən bir ay əvvəl Ermənistanın Baş naziri Nikol Paşinyan bildirmişdi ki, danışıqlar masasında konkret sənəd yoxdursa, bu, danışıqlar deyil, görüşlərdir. ATƏT-in Minsk Qrupu həmsədrlərinin Azərbaycan və Ermənistan Xarici İşlər nazirlərinin Cenevrə görüşünə dair yaydığı bəyanatda isə danışıqlar zamanı tərəflərin 2019-cu ildəki danışıqlar və razılaşmalarının nəticələrinə yekun vurulduğu qeyd olunur.

Sual yaranır: danışıqlar aparmırsınızsa, necə razılığa gəldiniz, belə çıxır ki, 2019-cu il ərzində danışıqlar aparılıb.

Bundan əlavə, bəyanatda məsələnin sonrakı həlli üçün əsas sayılan prinsip və elementlərə diqqət yetirilib. Qeyd edək ki, Madrid prinsiplərindən başqa heç bir danışıqlar paketində vasitəçilər "prinsiplər və

elementlər" ifadələrini işlətmirdilər. Bir həftə bundan əvvəl Baş nazir Paşinyan Qafanda yenidən danışıqlar masasında sənədin olmadığını bəyan etdi, ancaq biz Cenevrədə bu sənədin olduğunu görürük. Belə olan təqdirdə, Paşinyanı yalan danışmağa nə vadar edir?

Politoloq Elşən Mustafayev qəzetimizə açıq-

Paşinyan bir ay əvvəl Qarabağ müzakirələrində heç bir sənəd olmadığını demişdi - Cenevrədən Baş nazirə şapalaq effekti...

Elşən Mustafayev: "Real mənzərə bundan ibarətdir ki, Ermənistanın işğal edilən torpaqları geri qaytarmaq niyyəti yoxdur"

lamasında bildirdi ki, danışıqların hansı istiqamətdə getdiyi, hansı sənəd üzrə aparıldığı hamıya, o cümlədən, Paşinyana yaxşı məlumdur: "Danışıqlar 2005-2006-cı illərdə ortaya çıxan "Madrid prinsipləri" adlı sənəd üzrə aparılır. 2009-dan sənədin yenilənmiş variantı da mövcuddur. Bunun əsasında da müxtəlif sənədlər təklif edilib. Bu sənədlər müzakirə edilsə də, ermənilər daim Dağlıq Qarabağ ətrafındakı rayonların azad edilməsini qəbul edir, amma müxtəlif şərtlər də qoyurdular. Bu şərtlər də onunla bağlı

olurdu ki, yeddi rayonun azad edilməsi müqabilində Dağlıq Qarabağın "müstəqilliyi" Azərbaycan tərəfindən qəbul edilsin. Təxminən bu təklif əsasında danışıqlar gedirdi və erməni tərəfinin mövqeyi belə idi. Sözsüz ki, Azərbaycan tərəfi bu mövqeyi qəbul etməzdi. İndi Paşinyanın başqa çarəsi qalmayıb. Manevr imkanları bitib. Güzəştə getsə, daxilə vəziyyət pisləşir. Mövqeyində qalanda isə problemin həlli dalana dirənir və müharibə riski artır. Buna görə də Paşinyan bu addımı siyasi imicini təhlükədən qoru-

maq və danışıqlardan imtina etmək üçün atır. Əslində, Azərbaycan üçün burada yeni nəşə yoxdur. Çünki hakimiyyətə gələndən bu tərəfə Paşinyan daim danışıqlara zərbə vuran mövqe ortaya qoyub və onun yersizliyini əsaslandırmağa çalışıb. O, daim imitasiya ilə məşğul olub. Belə olan halda, yenə Paşinyan pis vəziyyətə düşür. Çünki Azərbaycan dövlətinin mövqeyi dəyişməz qalır. Bu da ondan ibarətdir ki, ya sülh yolu, danışıqlar vasitəsilə Azərbaycanın torpaqları azad edilir, ya da Azərbaycan silah

gücü ilə öz ərazi bütövlüyünü təmin etmək məcburiyyətində qalır. Ancaq real mənzərə bundan ibarətdir ki, Ermənistanın işğal edilən torpaqları geri qaytarmaq niyyəti yoxdur. Belə vəziyyətdə söz həmsədrlərinin olmalıdır. Yeni onlar mənasız danışıqların davamını məqbul saymamalıdırlar. Konstruktivliyə nail olmaq üçün isə Paşinyana konkret təzyiqlər göstərilməlidir. Artıq Paşinyan gizli şəkildə yox, açıq bəyanatı ilə danışıqların mənasız olduğunu ifadə edir. Onun son bir ay ərzində verdiyi açıqlamalar ancaq həmin mövqeyin gücləndirilməsinə xidmət edib".

Məhəmmədali QƏRİBLİ

Rusiya Federasiyası ərazisində millətlərarası münasibətləri qızışdırmaq və separatçılıq ideyalarını təbliğ etmək məqsədilə çəkilmiş erməni filminin Moskvada nümayişinə qadağa qoyulub. Belə ki, yanvarın 26-da Rusiya paytaxtının "Pobeda" kinoteatrında nümayişə nəzərdə tutulmuş "Aran - mistik ölkə" adlı bədii-sənədli filmin təqdimatı təxirə salınıb.

Moskvada həmin filmin nümayişinə icazə verilməyib. Sözügedən filmə Azərbaycanın əzəli torpaqları olan Dağlıq Qarabağ və ona bitişik yeddi rayonun "tarixi Ermənistan" torpağı olduğu iddia edilib.

Filmin nümayişinə kəskin etiraz bildirən Moskva Azərbaycanlıları İcmasının sədri Şamil Tağıyev şəhər hökumətinin mədəniyyət departamentinə müraciət edib. Erməni separatçılarının məkrli niyyətlərini diqqətə çatdıraraq icma sədri filmin göstərilməsindən imtina et-

məyə çağırır və xəbərdarlıq edib ki, əks halda, Rusiyanın Xarici İşlər Nazirliyinə və müvafiq dövlət orqanlarına müraciət göndəriləcək.

Qeyd edək ki, bundan əvvəl Qazaxıstanda erməni təxribatının qarşısı alınmışdı. Azərbaycanın Qazaxıstandakı səfirliyinin etirazı nəticəsində qardaş ölkədə yalançı faktlara əsaslanan "Qərbi Ermənistan, itirilmiş vətən" adlı erməni filminin nümayişindən imtina edilib.

Moskvada sözügedən filmin nümayişinə icazə

Ermənistan Rusiya müstəvisində mövqelərini itirməkdə davam edir - qondarma "Artsax" barədə filmin nümayişinə rəsmi icazə verilmədi...

Ramil Hüseynov: "Rusiyada ermənilərin bu kimi maneələrlə üzləşməsi bir sıra faktorlardan irəli gəlir"

verilməməsi erməniləri bərk hiddətləndirib. Bir sıra erməni saytları bu səbəbdən Rusiyanı ciddi tənqid ediblər. Görünür odur ki, ermənilər Rusiya müstəvisində hər keçən gün mövqelərini itirirlər. Əvvəlki kimi erməni lobbisi Azərbaycana qarşı təbliğat apara bilmir. Hansı ki, bir vaxtlar ermənilər öz mənafeələrinə uyğun informasiyaları Rusiya mətbuatı, telekanallarında çox asanlıqla təqdim edirdilər. Həmçinin, Dağlıq Qarabağdakı separatçı qurumun təbliği ilə bağlı müxtəlif adlar altında tədbirlər keçirirdilər. Sonra bütün bunlardan təbliğat məqsədi üçün geniş istifadə edirdilər. Belli olur ki, artıq ermənilər Rusiyadakı bu imkanlarını itirirlər.

Sözügedən məsələ ilə

bağlı fikirlərini "Bakı-Xəbər"lə bölüşən siyasi ekspert Ramil Hüseynovun sözlərinə görə, Moskva kinoteatrlarında separatçı

əməkdaşlıq edirlər. Digər tərəfdən, 2018-ci ilin aprelində Ermənistanda baş verən hakimiyyət dəyişikliyi və ondan so-

"...Azərbaycanın maraqlarına uyğundur"

qurumla bağlı filmin nümayişinə qadağa qoyulması ermənilərə zərərdir: "Rusiyada ermənilərin bu kimi maneələrlə üzləşməsi bir sıra faktorlardan irəli gəlir. Əvvəla son illər Azərbaycanla Rusiya arasında siyasi münasibətlər daha da yaxşılaşıb. Tez-tez ikitərəfli müxtəlif rəsmi səfərlər baş tutur. İki ölkə arasında müxtəlif sahələrdə iqtisadi əlaqələr genişlənir. Nəqliyyat-tranzit daşımalarda tərəflər yaxından

nə gedən bir sıra proseslər Moskva ilə İrəvan arasında münasibətlərdə müəyyən soyuqluğun yaranmasına səbəb olub. Kremlin maraqlarından çıxış edən "Qarabağ klani"nin hakimiyyətdən uzaqlaşdırılması Moskvanı qane etmir. Paşinyan nə qədər Rusiyayönümlü reveranslar etsə də, Kreml ona etibar etmir. Üstəgəl, Putinin istəyinə rəğmən, Paşinyanın əzəli düşməni olan keçmiş prezident Robert Kö-

çəryanı həbsdə saxlaması Moskvanı qane etmir. Təbii ki, bütün bunlar Ermənistanın Rusiya müstəvisindəki təsir imkanlarına açıq və dolaylı olaraq öz mənfi təsirini göstərir.

Bunun nəticəsidir ki, sözügedən bədnam filmin nümayişinə məhdudiyyət qoyulub. Əvvəlki dövr olsaydı, çox güman ki, ermənilər belə maneə ilə üzləşməzdilər. Hesab edirəm ki, belə halların baş verməsi ümumən Azərbaycanın maraqlarına uyğundur. O üzədən, maksimum bundan səmərəli istifadə etmək lazımdır. Rusiyadakı Azərbaycan diasporu daha aktiv fəaliyyət göstərməlidir. Belə olsa, o zaman erməni lobbisinin Rusiyadakı təsir imkanları əhəmiyyətli dərəcədə zəifləyəcək".

Vidadi ORDAHALLI

Dünyanın iki böyük geosiyasi güc mərkəzi olan ABŞ və Rusiyanın münasibətlərinin beynəlxalq nizamda da əsaslı surətdə təsir göstərdiyi heç kimə sirr deyil. Bu fonda məsələyə NATO-nun da qarışması vəziyyətə daha çox təsir edir. Kremlin qiymətləndirməsinə görə, dünyanın ən güclü hərbi bloku Rusiyaya qarşı mövqeyini sərtləşdirməyə çalışır.

Belə ki, Brüsseldə qəbul olunan qərarlar təşkilatın şərq cinahına doğru daha da irəliləməsini, Şərqi Avropada ABŞ-in hərbi qüdrətinin artırılmasını nəzərdə tutur. Bunu Vaşinqton təşkilata üzv ölkələrin hərbi xərclərini artırması hesabına etmək fikrindədir. Aydın görünür ki, Şimali Atlantika aliansı nəinki hərbi ixtisara getmək niyyətində deyil, hətta daha qüdrətli hala gəlməyi düşünür. Moskvanın da buna cavab verəcəyi gözlənilir. Bununla da dünya miqyasında hərbi qarşıdurma təhlükəsinin yarandığı aydın görünür. Amma hadisələrin bu səpkidə inkişafının Rusiya və NATO-nun özü üçün də təhdid yaratdığını tərəflər özləri də aydın görür. Bu səbəbdən onlar arasında dialoq qurulması da diqqət mərkəzindədir.

Artıq məlumat verildiyi kimi, Rusiya Silahlı Qüvvələrinin Baş Qərargah rəisi Valeri Gerasimovla NATO-nun Avropadakı Birləşmiş Silahlı Qüvvələrinin baş komandanı Tod Volters arasında növbəti görüşün keçirilməsi planlaşdırılır. Bakıda baş tutacaq görüş barədə "RIA Novosti" özəl mənbəyə istinadla bildirir: "Bu həftə, çox güman ki, 6-7 fevralda Rusiya Silahlı Qüvvələrinin Baş Qərargah rəisi Valeri Gerasimovla NATO-nun Avropadakı Birləşmiş Silahlı Qüvvələrinin baş komandanı Tod Voltersin görüşü planlaşdırılır. Gündəm yalnız tərəflərə məlumdur. Bakı ənənəvi görüş yeri sayılır". Xatırladaq ki, Bakıda bundan öncə Rusiya-NATO formatında görüş keçən il

novabrın 26-da keçirilib. Həmin görüşdə Valeri Gerasimov və NATO Hərbi Komitəsinin rəhbəri marşal Stüart Piç Rusiya-NATO təmas xəttində insidentlərin qarşısının alınması tədbirlərini müzakirə edib.

NATO Rusiyaya qarşı mövqeyini sərtləşdirməyə çalışırsa... "Görüş niyə Bakıda keçirilir" sualı aktuallaşır

noyabrın 26-da keçirilib. Həmin görüşdə Valeri Gerasimov və NATO Hərbi Komitəsinin rəhbəri marşal Stüart Piç Rusiya-NATO təmas xəttində insidentlərin qarşısının alınması tədbirlərini müzakirə edib.

Bu il baş tutacaq yeni görüş barədə isə elə Tod Volters özü ötən ilin sonlarında məlumat vermişdi. Onunla Valeri Gerasi-

qarşısını almaq və ekspertlər səviyyəsində dialoq perspektivlərini müzakirə ediblər. Bununla yanaşı, Avropada və dünyada təhlükəsizlik məsələlərinə, terrorçuluq və dəniz quldurluğu ilə mübarizəyə, Əfqanıstanda, Suriyada vəziyyətə dair fikir mübadiləsi aparılıb. Tod Volters hələ də Bakı görüşlərinin tərəflər

üçün mühüm əhəmiyyət kəsb etdiyini vurğulayır. Bunlar isə generalların Bakı görüşlərinin nə dərəcədə mühüm əhəmiyyət kəsb etdiyini aydın göstərir.

Ekspertlər bildirir ki,

də "MDB NATO-su" adlandırılan Kollektiv Təhlükəsizlik Müqaviləsi Təşkilatının üzvüdür. Bu isə Azərbaycana marağı artırır. Ekspertlər bütün bunları vacib sayır. Məsələ burasındadır ki, hazır-

götürəcək qüvvəyə və bütün problemlərin müzakirə edilə biləcəyi məkana ehtiyac var. Bu qüvvə və məkan elə bir yer olmalıdır ki, bütün tərəflərlə uzlaşa bilsin, həmçinin, bütün tərəflərdə

nüfuza sahib olsun. Azərbaycan məhz bu missiyanı üzərinə götürür.

Hələlik isə NATO-Rusiya münasibətlərinin hamar olmadığı çoxdan məlumdur. Şimali Atlantika aliansı, qeyd olunduğu kimi, Rusiyanın sərhədlərinə yaxınlaşır. Bunu dövlətin təhlükəsizliyinə təhdid kimi qiymətləndirən rəsmi Moskva cavab tədbirləri görür. Xüsusilə NATO-nun cənub və şərq cinahlarında Moskva ilə münasibətlər ağırdır. Daim qarşılıqlı hədələr və bəzi hallarda çox yaxın məsafələrdə edilən hərbi manevrlər bunu aydın göstərir. Lakin indiyə qədər Bakıda baş tutan görüşlər tərəflər arasında kəskin ziddiyyətlərin yaşanmasına yol verməyib. Ölkəmiz bu mənada regionda yeni əməkdaşlıq formatlarının əsas təşəbbüskarı kimi çıxış edir və bütün söyləmələrini regionun inkişafı və rifahına yönəldir. Məhz bunlar fonunda Tod Volterslə Valeri Gerasimovun bir neçə gün sonra nəzərdə tutulan görüşünün yenə Bakıda təşkilatı dünya üçün vacib sayılır.

Nahid SALAYEV

Gürcüstanın keçmiş prezidenti Mixeil

Saakaşvili Ukraynanı dağıdıb və 5 yeni

Saakaşvilidən qorxunc xəbərdarlıq... Ukraynanı dağıdıb 5 yeni ölkəyə böləcəklər

ölkənin yarana biləcəyiylə bağlı xəbərdarlıq edib.

Bakı-xeber.com xəbər verir ki, Saakaşvili bu barədə Ukrayna mediasına açıqlamasında deyib.

Ukrayna hökumətinin ölkənin siyasi sistemini ərazi bütövlüyünə və suverenliyinə xələl gətirməyəcək bir şəkildə düzəltməli olduğunu qeyd edən Gürcüstanın keçmiş prezidenti Saa-

kaşvili Ukraynanın parçalanma biləcəyini iddia edib: "Oğrulardan başqa separatçılar olacaq. Ukrayna həqiqətən parçalanma bilər".

Saakaşvili ölkənin müxtəlif bölgələrində

yerli oliqarxların öz ordularını qurduqlarını da deyib:

"Bu insanlar elə belə getməz. Onlar bir Ukraynanı beş Ukraynaya çevirmək üçün baza hazırlayırlar".

Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsi haqqında həqiqətlərin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması, Azərbaycanın ədalətli mövqeyinin müdafiə edilməsi

Hərb müstəvisində Azərbaycanın düşmən Ermənistanla müqayisədə gedərək artan üstünlüyü qarşı tərəfdə daha böyük ajiotaja səbəb olmaqdadır. Elə bu fonda ötən ilin sonunda Rusiya Su-30SM çoxfunksiyalı qırıcılarını Ermənistan ordusuna təqdim etsə də, bu hal düşmən ölkədə heç də böyük sevinclə qarşılanmır.

Ermenistanın keçmiş baş naziri Qrant Baqratyan bildirir ki, Rusiyadan alınan Su-30SM təyyarələri ilə Azərbaycan üzərində qələbə qazanmaq mümkün deyil: "Biz perspektiv müharibədə hücum edə və məhv edə bilərikmi? Azərbaycan ordusunun gücü bizim imkanlarımızı minimum 2-3 dəfə üstələyir. Biz 450 tank, 2000 PDM və ZTR, 700 artilleriya sistemi, eləcə də 120 təyyarə və 150 helikopter olan böyük güclə hesablaşmalıyıq". Baqratyan Azərbaycanın güclü hava hücumundan müdafiə sistemləri olduğunu və onların Su-30SM-ləri sərəçə kimi vura biləcəyini söyləyib.

Cənubi Qafqazın geosiyasəti üzrə erməni mütəxəssis Anjela Əlibəyova da eyni mövqedən çıxış edir. Erməni ekspert vurğulayır ki, Ermənistan Rusiyadan Su-30 qırıcıları əldə etdiyinə görə sevinməyə bilər, belə ki, 2020-ci ilin birinci yarısında Azərbaycan Hərbi Hava Qüvvələri də bu qırıcıları əldə edərək öz arsenalını zənginləşdirəcək. Onun sözlərinə əsasən, etibarlı mənbələrə məlumatına görə, Ermənistanın Su-30 çoxfunksiyalı təyyarələrini əldə etməsindən sonra Azərbaycan da Rusiya istehsalı olan bu qırıcıları alacaq."Böyük ehtimalla, Azərbaycan tərəfi istədiyini əldə edəcək. Biz buna hazır olmalı və Rusiyanın yeni nəsil qırıcılarını Azərbaycanla satmasına təəccüblənməməliyik. Azərbaycan münafiqşəni hərbi yolla həll etməyə çalışır. Hazırda Azərbaycan, aprel döyüşlərindən sonra olduğu kimi, diplomatik alibi təmin etmək məqsədilə Minsk Qrupu həmsədrliyi ilə fəal danışıqlar aparır. O zaman Azərbaycan genişmiqyaslı hücum təşkil etdi və heç bir beynəlxalq təşkilat rəsmi Bakıya qarşı çıxış etmədi".

"Alpari" informasiya-təhlil mərkəzinin rəhbəri Aleksandr Razuvaev İrəvanı diqqətli olmasının vacibliyini bildirir. Ekspertin sözlərinə görə, enerji gəlirləri Bakıya dünya silah bazarında özünü namalı alıcı kimi hiss etməyə imkan verir: "Son 10 il ərzində Azərbaycan təqri-

bən 5 milyard dollar məbləğində Rusiya silahı əldə edib. S-300 PMU-2 zenit raket sistemlərinin iki divizionunun, 100-ə qədər T-90S tankının və 118 ədəd BMP-3 piyada döyüş maşınının, 18 özüyəriyən "Msta-S" artilleriya qurğusunun, 18 ədəd "Smerç" yaylım atəşi reaktiv sistemlərinin işəsalma qurğularının və digər hərbi texnikanın alınması üçün müqavilələr imzalanıb. Azərbaycan və Rusiya prezidentləri İlham Əliyevlə Vladimir Putinin 3 oktyabr 2019-cı ildə Soçidə baş tutmuş görüşü zamanı hərbi-texniki əməkdaşlıq məsələləri də qaldırılıb". Şərhinin sözlərinə görə, indi yeni və daha vacib anlaşma mümkündür: "Bakı Su-57-ləri alacaq ki, bu da Ermənistanın daha 8 qırıcını almaq şansı ilə 4 ədəd Su-30 SM qırıcısını əldə etməsinə cavabdır. Ermənistan kasıb ölkədir, ancaq KTMT üzvüdür. Maraqlıdır ki, Bakının əsas müttəfiqi olan Türkiyə də Su-57-lərə maraqlı göstərir". Rusiya hərbi sənaye kompleksindəki mənbə də bildirib ki, Azərbaycan Rusiyanın Su-57 tipli ən modern beşinci nəsil qırıcı təyyarələrini almağa maraqlı göstərir. Bundan başqa, Azərbaycanın hava hücumundan müdafiə sisteminin də kifayət qədər böyük gücə malik olduğu vurğulanır. Eşelonaşdırılmış, çoxfunksiyalı hava hücumundan və raketdən müdafiə sistemine, uzaqmənzilli aviasiya məhv etmə silahlarına, raket qoşunlarına malik Azərbaycan ordusu düşməni yalnız havada deyil, hətta onların daşını dislokasiya yerlərində də məhv etməyə qadirdir. Ölkəmizin hava hücumundan müdafiə sistemində həm sovet istehsalı, həm də Qərbi sistemli olan zenit-raket kompleksləri, radar sistemləri yer alır. Bu gün Azərbaycan postsovet ölkələri arasında hava hücumundan müdafiə sisteminə görə Rusiyadan sonra ən yüksək səviyyədədir. Hərbi Hava Qüvvələrinin silahlanması uzaqmənzilli S-300 PMU-2 "Favorit", "Buk-MB", orta mənzilli S-125 "Peçora TM-2", "Osa-AKM", "Spider", qısa mənzilli "Kruq" "Strela"

və digər komplekslər daxil-
dir. Azərbaycan İsraildən bir
divizion "Barak-8" kompleksi
də əldə edib. Ölkəmizdəki
belle sistemlər ballistik və
aerodinamik hədəfləri məhv
etmək imkanına malikdir. S-
300 PMU2 uzaq mənzilli ze-
nit-raket divizionları, paytaxt
Bakı və Xəzər dənizi akvato-
riyasındakı strateji idarəet-
mə obyektləri ilə yanaşı,
Azərbaycanın əsas və ehtiyat
aviabazalarının, sursat
anbarlarının və hərbi dəniz
bazalarının hava hücumun-
dan və taktiki raket zərbələ-
rindən müdafiəsini təşkil
edir. Hadisələrin gedişi isə,
ümumiyyətlə, Azərbaycanın
da S-400-lərə malik ola bi-
ləcəyini istisna etmir. Bu isə
ölkənin hava hücumundan
müdafiə qabiliyyətini daha
da artıracaq. Aydındır ki, be-
lə vəziyyətdə Dağlıq Qara-
bağ münaqişəsinin hərbi
həlli Ermənistanın qısa za-
man kəsiyində məğlubiyyəti
deməkdir.

Diger tərəfdən o da fakt-
dır ki, Rusiyadan Ermenista-
na verilən hərbi texnika çox
vaxt ya istismardan çıxarıl-
mış olur, ya da günün tələb-
lərinə cavab vermir. Eyni
şey Su-30SM qırıqlarına da
aiddir. Azərbaycan Hərbi
Hava Qüvvələrinin döyüş
imkanlarının hesablanması
üzrə mütəxəssisi, ehtiyatda
olan polkovnik Oqtay Bədə-
lov bu xüsusda "report"a
maraqlı faktlar açıqlayıb: "Er-
menistanın Rusiyadan əldə
etdiyi Su-30 nəslindən olan
qırıcı təyyarələrin müxtəlif
modifikasiyalarının qəzaya
uğraması barədə bu günə
kimi iyirmidən artıq fakt mə-

lumdur". Onun sözlərinə görə, Su-30 qıncılarının qəzaya uğraması hallarının artmasından başqa onların döyüş keyfiyyətlərinin köhnəliyi və müasir standartlara cavab verməməsi də diqqət çəkir. "Maraqlı bir faktı açıqlayım. Məsələn, keçən əsrin 90-cı illərindən Su-30MKİ qıncıları Hindistan HHQ-nin silahlanmasında əsas yerlərdən birini tutur. Hindistanda Su-30MKİ qıncılarının iştirakı ilə baş verən aviasiya qəzaları və insidentlərin 10 faizindən çoxu məhz bu tip təyyarələrin quş sürüşü ilə toqquşması nəticəsində baş verib. Müasir dünyada baş verən silahlı münaqişələrdə istifadəsi çətin və təhlükələri qarşı perspektivsiz olan Su-30-ların istismarı da çox bəha başa gəlir. Belə ki, qıncının bir saat uçuşuna sərf olunan məbləğ təqribən 50 min ABŞ dollarından artıqdır. Manəvr imkanlarının məhdu və istismarının bahalı olması cari ilin mart ayında "Hindustan Aeronautics" şirkəti tərəfindən bu tip təyyarələrin istehsalını dayandırması barədə qərar verilməsi səbəb olub. Daha bir fakt isə Malayziya HHQ-nin də silahlanmasında 28 ədəd Su-30-dan yalnız 4-nün döyüş qabiliyyətli olmasıdır. Digərləri isə bərpa olunması məqsədilə uzun müddətdir təmir zavodlarında saxlanılır". Ekspertin fikrinə, bu günə qədər baş vermiş qəzalar bir daha onu göstərir ki, heç də Ermənistanın ağırzıdoluşa danışıdığı Su-30 qıncı təyyarələri işçiləndirəcək qədər döyüş imkan

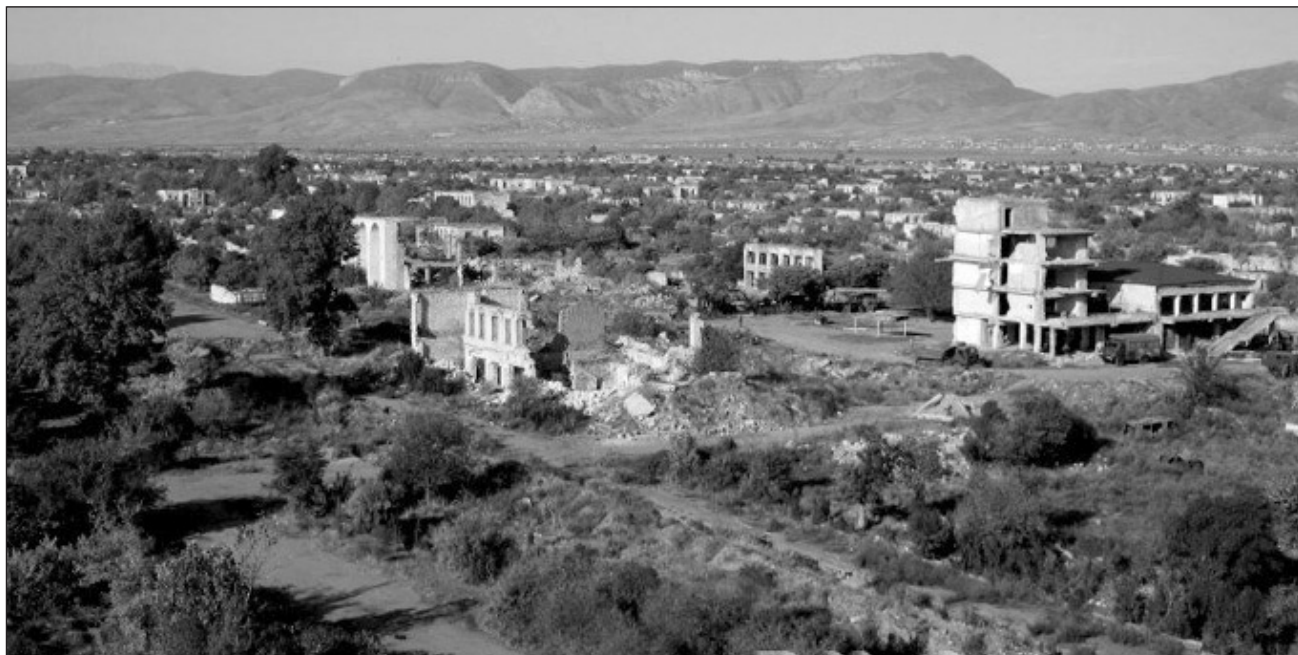
larına malik deyil: "Bu səbəbdən, Su-30 təyyarələri ilə bağlı Ermənistan hərbi-siyasi rəhbərliyinin səsləndirdiyi fikirlər erməni ictimaiyyətinə mənəvi-psixoloji baxımdan tamamilə çökmüş ordunun nüfuzunun atılmasını istiqamətində atılan addım olaraq qiymətləndirilməlidir".

Qeyd edək ki, yanvarın 27-də Əlcəzairin şimal-şərqindəki Umm əl-Buaqi vilayətində Rusiya istehsalı olan Su-30SM qırıcı təyyarəsinin məlumun səbəbdən qəzaya uğraması xəbəri bu tip aviasiya vasitələrinin təhlükəsizliyinin şübhə doğurduğu barədə mülahizələri növbəti dəfə gündəmə gətirib. Yayılan məlumata görə, qırıcıda olan hər iki pilot katapult edə bilməyərək həlak olub. Bu fonda Ermənistan üçün daha bir problem odur ki, bu ölkəyə də müasir tələblərdən uzaq təyyarələr verilib. Eyni zamanda bu təyyarələri Ermənistanda yenə tələbələrə uyğun şəkildə idarə edən pilot da yoxdur. Amma Azərbaycan vəziyyətə tamamilə fərqlidir.

Bu gün Azərbaycan ordusunun arsenalında olan silah-sursata və texnikaya dünyanın əksər dövlətlərinin orduları həsəd apara bilər. Hazırda Azərbaycan Silahlı Qüvvələri regionun qüdrətli hərbi gücüdür. Ən mühümüdür ki, ölkəmiz işğalçı Ermənistan qarşısında özici üstünlüyə malikdir. Bunu ötən illərdə baş vermiş bir sıra hadisələr də təsdiqləyir. 2014-cü ilin avqust hadisələri, 2016-cı ilin aprel döyüşləri və Naxçıvanda

Günnüt zəfəri Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin gücünün praktik təsdiqidir. Son iki döyüşdə ordumuz əlverişsiz mövqelərdən çıxaraq strateji mövqelərə sahib oldu. Bu strateji yüksəkliklər mövqelər, işğaldan azad edilmis ərazilər imkan verir ki, təmas xəttində mövcud olan vəziyyətə tam nəzarət edilsin və istənilən tədbir görülsün. Cənubi Qafqazın ən qüdrətli ordusuna malik Azərbaycanın Silahlı Qüvvələri öz döyüş hazırlığına görə MDB məkanında ən sırada gedir. Həmçinin beynəlxalq reyting agentliklərinin hesabatlarında Silahlı Qüvvələrimiz dünyanın güclü, müasir standartlara uyğun yenidən qurulən və təchiz edilən orduları ilə bir sırada yer alır. Bundan başqa, ölkəmizdə yaradılan müdafiə sənayesi kompleksi Azərbaycanda ən müasir hərbi texnikanın istehsalına geniş imkanlar yaradır. Təsədüfi deyil ki, indi Azərbaycanda istehsal olunan silah-sursat növləri öz göstəricilərinə görə fərqlənir və bir sıra orduların arsenalında yer alır. Məhz bu durumda Azərbaycan düşmənlə müqayisədə daha böyük üstünlüyə malikdir və belə vəziyyət Qarabağ münəqişsinin həllinə də təsirsiz ötürsür.

Tahir TAĞIYEV
Yazı Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkişafına Dövlət Dəstəyi Fondunun maliyyə dəstəyilə çap olunur.

"Azərbaycan Ermənistanın çox güvəndiyi Su-30 qırıcılarını sərgə kimi qıracaq" - keçmiş erməni nazir xəbərdarlıq etdi

Istehlak kreditlərinin sürətli artımı hökumət səviyyəsində artıq ciddi narahatlıq mənbəyi kimi qarşılanır. Araşdırmalar göstərir ki, bankların kredit portfelinin artıq yarısını yenə istehlak kreditləri təşkil edir. Real sektora yönəldilən kreditlərin həcmi isə azdır.

Elə bu səbəbdən ölkədə istehlak kreditlərinin verilməsinin məhdudlaşdırılması nəzərdə tutulur. Mərkəzi Bankın sədri Elman Rüstəmov da keçirdiyi son mətbuat konfransında bu məsələyə toxunub.

Mərkəzi Bankın sədrisi son vaxtlarda istehlak kreditlərinin artması məsələsinə də toxunaraq deyib ki, bunun qarşısı alınacaq. Elman Rüstəmov biznes kreditlərinə çıxışın asanlaşdırılması istiqamətində görülən işlərə də toxunaraq xatırladı ki, bir müddət əvvəl sahibkarlarla görüş keçirilib. Bankların nümayəndələri ilə birgə biznes kreditlərinə çıxışa mane olan səbəblər müzakirə edilib. Bu fonda real sektora verilən kreditlərin artırılması, istehlak kreditlərinin isə məhdudlaşdırılması nəzərdə tutulur. Ekspertlər də bunu vacib sayır. Hətta fikirlər səslənir ki, artıq "İstehlak kreditləri haqqında" qanun layihəsinin hazırlanmasına ehtiyac var. Burada da elə qaydalar olmalıdır ki, verilən kreditlər istehlaka deyil, daha çox istehsalatla yönəldilsin. Çünki real vəziyyətdə iqtisadi canlanma olan kimi banklar dərhal istehlak sektoruna yönəlir. Bu iqtisadiyyat üçün normal hal sayılmır. Xüsusilə də Azərbaycan kimi inkişaf etməkdə olan ölkə üçün istehlak yox, istehsalı kreditləşdirmək vacib sayılır və hökumətin də əsas istəyi məhz budur. Bu səbəbdən hesab olunur ki, qeyd olunan xüsusda ayrıca qanun olmalı və istehlaka yönəldilən kreditlər məhdudlaşdırılmalıdır. Kreditlər əsas etibarilə real, istehsal sektoruna yönəlməlidir.

Faktdır ki, fiziki şəxslərin problemlili kreditlərinin həllinə dövlət dəstəyi veriləndən sonra bank sistemi bir qədər sabitlik əldə edib. Amma fiziki şəxslərin problemlili kreditlərinin həllinə dövlət dəstəyi veriləndən sonra bank sistemi bir qədər sabitlik əldə edib. Amma fiziki şəxslərin problemlili kreditlərinin həllinə dövlət dəstəyi veriləndən sonra bank sistemi bir qədər sabitlik əldə edib.

tivləşməsi başlanan kimi bank sistemində də canlanma sürətlənəcək. İndilikdə isə ekspertlər bildirir ki, bankların yenidən istehlak kreditlərinə maraq gö-

kreditlərin həcminin artması müşahidə olunur.

Məsələnin təhdid yaradan tətrəflərindən biri də budur ki, bankların faiz siyasəti də

ların təklif etdiyi hər 100 manatdan 65 manatı vətəndaşdan cəlb edilən vəsaitlərdir. Amma buna rəğmən, kredit faizləri ilə depozit faizləri arasında kə-

rilən həddə qorunub saxlanmasına ehtiyac var. Çünki yuxarıda qeyd olunduğu kimi, əmanətlər bankların cəlb etdiyi vəsaitlərin içərisində xüsusi paya

Banklar üzə durub - Elman Rüstəmov da bacara bilmir, yeni qanuna əl atıldı...

malikidir. Hesab olunur ki, bu şəraitdə banklar kredit faizlərini azaldıb, əmanət faizlərini artırırsalar, vətəndaşların əlində olan vəsait, ilk növbədə də manat vəsaiti banklara və beləliklə iqtisadiyyata cəlb oluna bilər. Amma indiki vəziyyət bankların yenə də daha çox gəlir əldə etməyə çalışmasıdır. Yeni qısa müddətə daha çox gəlir əldə etmək prinsipi banklar üçün prioritet olaraq qalmaqda davam edir. Bu özünü kredit strukturunda da göstərir.

Belə ki, yuxarıda vurğulandığı kimi, bankların təklif etdiyi kreditlərin yarısı istehlak kreditləridir. Özü də bu rəqəm artmaqda davam edir. Belə vəziyyət potensial əmanətçiləri də bank sektorundan uzaqlaşdırır. Bu isə iqtisadiyyata hansısa ciddi fayda vermir. Nəticə etibarlı ilə də iqtisadiyyata dəstək azalır. Bu baxımdan banklarda əmanətlərin həcmnin artması çox əhəmiyyətlidir. Amma bunun üçün bankların faiz siyasətinə də düzəlişlər olunmalıdır. Eyni zamanda real sektor üçün kredit faizləri aşağı salınmalıdır.

Ramil QULİYEV

slərin kreditləri ilə bağlı fərmandan sonra yenidən ölkədə istehlak krfeditləşməsinin həcmində kəskin artım müşahidə olunmaqdadır. İstehlak kreditləşməsinin yüksək olması problemli kreditləri artıran səbəblərdən biridir. Belə vəziyyət bankların özü üçün də təhdid yaradır. Bu fonda ekspertlər bildirir ki, bank sisteminin böhrandan tam qurtulması üçün onlar iqtisadiyyatın real sektoruna daha çox vəsait ayırmalıdır. Real sektorun ak-

stərməsi ciddi təhdidlər yaradır. İlk növbədə ona görə ki, bu, real sektorun kreditlərə olan tələbinin ödənilməsinə imkan vermir. Digər tərəfdən, istehlak kreditləri problemlı kreditlərin artımının əsas mənbəyi sayılır. Ona görə də istehlak kreditlərinin həcmnin artması risklidir. Bu zaman banklar həm də xarici şoklara reaksiya verə bilmir, əhəlinin gəlirlərinin strukturunda dəyişiklik baş verdiyi halda problemlı

həm istehlak kreditlərini artırır, həm də əhalinin əmanətlərini banklardan uzaq salır. Araşdırmalar da göstərir ki, hazırda kommersiya banklarının əmanət portfeli ilə kredit portfeli arasında faizlər baxımından yenə kəskin fərq var. Bu bərdə danışmazdan öncə qeyd edək ki, bankların vətəndaşlardan cəlb etdiyi əmanətlər ümumi kredit qoyuluşlarının 65 faizini təşkil edir. Bu isə o anlama gəlir ki, bank-

skin fərq var. Orta hesabla banklar manatla depozitlərə 7 faiz, xarici valyutada olan depozitlərə həttə 1 faizdən az dividend təklif edirlər. Halbuki, kreditlər üzrə faiz dərəcələri tamamilə fərqlidir. Milli valyutada kreditlər üzrə faiz dərəcələri 25-30 faizədək yüksəlir. Xarici valyutada kredit faizləri 15 faiz ətrafında dəyişir. Belə şərəitdə, ekspertlərin fikrincə, əmanət faizləri ilə kredit faizləri arasındakı nisbətin yol ve

Bu gün öz qorxunc caynaqlarını dünyaya uzadan koronavirusun Çində meydana çıxması və bu ölkənin insanlarına ölüm təhlükəsi saçması, həyatlarına son qoyması mənşəyi məlum olmayan bu virusun qəsdən Çinə yeridilməsi, burada yayılması ilə bağlı şübhəli fikirlər doladır.

Belə bir şübhələr var ki, bu virusun Çində peyda olmasını reallaşdıran qüvvələrin, Çin vətəndaşlarının bu virusa yoluxmasını təşkil edənlərin, əslində, məqsədi bununla Çin iqtisadiyyatına güclü zərbə vurmaqdır. Məlumdur ki, bu gün dünyada ən güclü iqtisadiyyata malik olan ölkələrdən biri Çindir və dünyanın hər bir yerinə Çindən müxtəlif məhsullar ixrac edilir.

Ekspertlər hesab edir-

lər ki, koronavirusun Çində peyda olmasını "layihələşdirən" qüvvələr var və həmin qüvvələr bununla Çin iqtisadiyyatını çökdürmək, Çin mallarının nüfuzunu aşağı salmaq niyyəti güdürlər.

Tanınmış iqtisadçı-ekspert Natiq Cəfərli bildirdi ki, bu şübhələr artıq gündəmdədir: "Əslində, koronavirusun bioloji bir hücum olması ehtimalı ilə bağlı dünya mediasında kifayət qədər material çap olunur,

Qorxulu Çin virusunun siyasi mənşəyi barədə şübhələr - Çinin iqtisadiyyatına neçə milyard ziyan vuruldu...

Natiq Cəfərli: "Koronavirusa görə Çin iqtisadiyyatına ciddi ziyan dəyib, bundan sonra da dəyəcək"

müxtəlif mülahizələr səsləndirilir. ABŞ və Çin arasında ticarət və valyuta müharibələrinin, danışıqların gətirdiyi bir dövrdə bu virusun yayılması şübhələri və ehtimalları daha da artırır. Amma, açıq, bu virusun bioloji silah kimi istifadə edilməsi ehtimalının çox aşağı olduğunu düşünürəm. Çünki çox təhlükəli bir məsələdir. Bu elə bir təhlükəli virusdur ki, hava vasitəsilə, özü də çox yayılır. Artıq ətraf ölkələrə də yayılıb. Amerikanın özündə də, artıq səhv etməməyə, 4, Avropanın müxtəlif ölkələrində isə 20-yə yaxın belə yoluxmanın olduğu görünür. Yəni deyim odur ki, bu ehtimalla-

rın özünü doğrultması o qədər də inandırıcı deyil".

N.Cəfərli vurğuladı ki, Çin iqtisadiyyatı ayrı-ayrılı-

mənfi təsirsiz ötüşmür. Bunun nəticəsində həm ticarət dövriyyəsi, həm də turist sayı azalır. Yeri gəl-

"...Avropa və Amerika ölkələri də koronavirusdan ciddi iqtisadi ziyan görürlər"

qda götürülmüş bir ada deyil və o, dünya iqtisadiyyatı ilə kifayət qədər inteqrasiya olunmuş bir vəziyyətdədir: "Ona görə də düşünürəm ki, koronavirusun Çində yayılmasına baxmayaraq, bu, bütün dünya iqtisadiyyatına mənfi təsir göstərir, o cümlədən də bu, Amerika və Avropa ölkələrinə də

mişkan, Çin dünyada ən çox turist göndərən ölkədir. Yəni hər il təqribən 180 milyona yaxın Çin vətəndaşı Avropa və Amerikaya səfərlər edir, onlar təxminən 70-80 milyard dollara yaxın bu səfərlər zamanı vəsait xərcləyirlər. Koronavirusun yayılması Avropanın da turistik şəhərlərinin, o cümlədən,

Paris, Roma, Londonun boş qalmasına səbəb olub, Amerikaya səfərlər azalıb. Təkcə Çin deyil, Avropa və Amerika ölkələri də koronavirusdan ciddi iqtisadi ziyan görürlər. Ona görə də mən yayılan ehtimalların düzgün olduğuna inanmıram. Təbii ki, koronavirusa görə Çin iqtisadiyyatına ciddi ziyan dəyib, bundan sonra da dəyəcək, çünki bu ölkədə istehlak və istehsal azalır, bu da bütün dünyaya təsir göstərir. Dünyanın səhm bazarlarına baxdıqda görürük ki, koronavirus yayılandan Amerika, Avropa səhm bazarlarında ciddi ucuzlaşma var. Bu ucuzlaşma həmin ölkələrin iqtisadiyyatlarına mənfi təsir göstərir".

İradə SARIYEVA

Evə gələndə Nigarı soruşdu. Həmişə onu uşaq sevinci ilə qapıda qarşılayan qızı gözə dəymirdi. Ömür-gün yoldaşı: "Otağınadadır",- deyib dərindən köks ötürdü. "Axı nə olub" sualını verməmişdən əvvəl beyninə yüz fikir gəldi. Fikirləşdi ki, yaqin dərslərində kəm-kəsiri var.

Bəlkə də imtahanndan "kəsilibdi". Ancaq sonradan yadına düşdü ki, hələ imtahanlar başlamayıb. Eşidəndə ki, qızın telefonunu oğurlayıblar yaman pərt oldu. Heç bir həftə deyildi ki, telefonu almışdılar.

Qıza bir söz demədi. Amma onun laqeydliyinə əsəbləşmişdi: "Bu boyda qız bir telefona sahib çıxma bilmir, adam əmlakına qarşı bu qədər biganə olmaz. İndinin uşaqları alınan hansı çətinliklər bahasına əldə olunduğunun heç fərqi yoxdur".

Ancaq olan olmuşdu. Qız sarsıntı keçirmişdi. Ha-

disənin necə baş verməsini soruşmaq üçün bir yol axtarırdı. Əvvəlcə özü onu sorğu-suala çəkmək qərarına gəldi. Hadisə harda oldu, nə vaxt oldu, yanında özünü şübhəli aparan kim sə vardı?

Nigar heç bir suala cavab vermir, elə hey ağlayırdı. Birdən: "Ata, mən o telefonu almaq üçün sənə hansı əziyyətlərə qatlaşdığımı, evə gecə saatlarında yorğun-arğın gəldiyini görmüşəm. Vəcənsiz bir sənə yuxusuz gecələrimi, əsəblərimi oğurladı o telefonla. Bax, bunu özümə bağışlaya bilmirəm",- dey-

əndə övladını bağrına basdı...

O yalnız filmlərdə, seriallarda polis olurdu. Həyatda isə...

Və bu obrazı yaradanda, o mundiri əyninə geyinəndə onu qərribə hisslər bürüyürdü. Bu dəfə o, polis kimi kömək edə bilməyəcəkd...

"102" Xidməti Zəng Mərkəzinə zəng vurub hadisənin harada baş verməsini barədə məlumat verdikdən sonra bir azca toxtadı. Üstündən bir neçə dəqiqə keçməmiş onu Nərimanov RPİ-nin 18-ci Polis Şöbəsinə dəvət etdilər. Qızı da onunla birlikdə idi. Nigar başına gələni izahatında yazdı.

Şöbədən çıxanda bir az toxtadı. Şöbə reisi, polis polkovnik-leytenantı Bayram Aliyevin: "Narahat olmayın, o telefon tapılacaq və sizə qaytarılacaq" fikri hər ikisini ümidləndirmişdi...

Telefondan hələ xəbər yox idi. Nigarın, demək

olar ki, hər gün: "Ata, görəsən telefonum tapılacaqmı" sualı içini qurd kimi gəmirirdi. O isə "Tapılacaq, qızım, özü də lap tez tapılacaq" deməklə həm özünə, həm də qızına təsəlli verirdi.

Bir gün dözməyib yəni polis polkovnik-leytenantı Bayram Aliyevə zəng vurdu və onun: "Narahat olma, qardaş, bu işlə, gənc olsalar da, peşəkar əməliyyatçılar məşğul olur" fikrindən sonra işin açılacağına tam əmin oldu.

Polis isə iş başında idi. Ötən müddət ərzində əməliyyatçılar Nigarın hansı avtobusla gətirdiyini müəyyən etmiş, avtobusdakı görüntüləri birçə-birçə incələmişdilər. Çiynində çanta olan şübhəlinin avtobusdan düşdükdən sonra qaçaraq metroya girməsi polis baş leytenantı, baş əməliyyat müvəkkili İsmayilovun nəzərindən qaçmamışdı. Həmkarı, əməliyyat müvəkkili, polis leytenantı Zaur Qasimov

təcili olaraq Bakı Şəhər Baş Polis İdarəsinin Metropoliten Polis Şöbəsinin əməkdaşlarını da məsələ ilə bağlı məlumatlandırmışdı. Demək olar ki, şübhəli tam nəzarətdəydi. Onun mütəmadi olaraq metrodan istifadə etməsi, əslində, diqqətçəkən idi. Aşağıdakı zamanı bəlli oldu ki, həmin şəxs hansısa şirkətdə "kuryer"dir. Ancaq hələ tələsmək olmazdı. Hər bir xırda detal işin açılmasına kömək edə bilərdi... Gecə saatlarında gələn mesaj onları sevindirdi. Bu da əməliyyatçılar üçün ipucu idi...

Metrodan hər gün istifadə edən şübhəli neçə vaxt idi ki, gözə dəymirdi. O, polislərin onu izləməsinə hiss etmişdi. Buna görə də yaxasını ələ vermək istəmirdi. Əməliyyatçılar mobil operatorlarla da mütəmadi olaraq əlaqə saxlayırdılar. Və günlərin bir günü...

Əvvəlcə boynuna almaq istəmədi. "Məni bura heç bir əsas olmadan, sə-

bəbsiz yerə gətirmisiniz",- deyib polislərin üstünə çəmkirdi. Ancaq görüntülər ona təqdim olundu. Susdu. Handan-hana, guya ehtiyacı olduğu üçün telefonu avtobusda bir qızın paltosunun cibindən çıxardığını etiraf etdi.

Bu dəfə polisdən gələn zəngin onlara ya ümid, ya da ki, ümitsizlik bəxş edəcəyini göz önünə alıb telefona könülsüz halda cavab verdi. Sağollaşandan sonra qızını bağrına basdı: "Qızım, polislərimiz mənə sənənin yanında utandırmadı. Onlar bizim rahatlığımız üçün gecə-gündüzlü xidmətdədirlər, dinclik nədir bilməzlər. Səbitliyimiz, əmin-amanlığımız etibarlı əllərdədir",- deyib eyvana çıxdı. Qışın soyuğunda xidmət aparan polislərə baxıb əllərini göyə qaldırdı...

Ertəsi gün sanki quş qanadında 18-ci Polis Şöbəsinə gəldilər...

Hafiz TƏMİROV
polis polkovnik-leytenantı

Telefon...

Məlum olduğu kimi, Nazirlər Kabineti tərəfindən "Azərbaycan Respublikası Prezidentinin sərəfçisi ilə keçirilən 2019-cu ilin yekunlarına həsr olunmuş müşavirədən irəli gələn tapşırıqların icrasının təmin edilməsi üzrə Tədbirlər Planı" qəbul edildi.

"Gərək bu məsələdə elə bir mexanizm yaradılsın ki, bunun sayəsində şübhəli kreditlərin verilməsinin qarşısını almaq mümkün olsun"

Sözügedən Tədbirlər Planında Mərkəzi Bank, İqtisadiyyat Nazirliyi, Maliyyə Nazirliyinə 2020-ci ilin sonunadək bank sektorunun real sektoru dəstəkləməsi, biznes kreditlərinin verilməsi və faizlərin aşağı salınması istiqamətində müvafiq tədbirlərin görülməsi tapşırılıb.

Həmçinin, Tədbirlər Planında Azərbaycanda şübhəli kreditlərin verilməsinə nəzarətin gücləndirilməsi öz əksini tapıb. Belə ki, sözügedən Tədbirlər Planına əsasən, Mərkəzi Bank 2020-ci ilin iyul ayınadək bank sektorunda, o cümlədən, şübhəli kreditlərin verilməsinə nəzarətin gücləndirilməsi üzrə müvafiq tədbirlər görməlidir.

Maraqlıdır, şübhəli kreditlərə nəzarət deyiləndə konkret söhbət hansı vəsaitlərdən gedir? Hansı kreditlər şübhəli kreditlər hesab olunur?

Sözügedən məsələyə aydınlıq gətirən ekspert Rəsul Cahangirli-nin sözlərinə görə, burada söhbət bankların qabaqcadan əlbir olduqları şəxslərə verdikləri kreditlərdən gedir: "Hansı ki, banklar bilərəkdən belə kreditlər verirlər. Hamıdan yaxşı bilirlər ki, verilən kredit geri qaytmaz, sadəcə, müəyyən qanunsuz sövdələşməyə gedərək, nəyinse müqabilində belə kreditlər verirlər. Yəni korrupsiya müqabilində şübhəli kreditlər verilir. Öz yaxınlarına, qohumlarına, dost-taşılarına belə kreditlər verilib. Nəticədə problemlı kreditlərin miqyası artıb. Bəzi məlumatlara görə, hazırda ölkədə problemlı kreditlərin əksəriyyəti şübhəli kreditlərdir. Bunlar əhalinin və sahibkarların götürdüyü kreditlər deyil. Banklar maliyyə vasitəçiləridir və bunlar əhalidən və sahibkarlardan əmanət cəlb edirlər və

Bank sektorumuzda yeni növ kreditlər problemi - şübhəli kreditlər nədir...

Rəsul Cahangirli: "Burada söhbət bankların qabaqcadan əlbir olduqları şəxslərə verdikləri kreditlərdən gedir"

sonra onu kimə istəyirlər, verirlər. Şübhəli kreditlər müxtəlif formada adətən uzun müddətə və verilir. Belə kreditlər aşağı faizlə verilir. Bu

cür kreditlər aşağı dəyərli girovlar müqabilində verilir.

Yaxud da girovun dəyəri kağız üzərində şişirdilir. Əslində isə girovun dəyəri çox aşağı olur. Bütün bunların nəticəsində iqtisadiyyatın real sektoru kreditlərdən kənarda qalır. Hansı ki, ehtiyacı olan sahələr kənarda qalır, lazım olmayan sahələrə kreditlər verilir.

Ona görə də Tədbirlər Planında məqsəd odur ki, bu cür kreditlərin verilməsinin qarşısı alınsın. Ancaq gərək bu məsələdə elə bir mexanizm yaradılsın ki, bunun sayəsində şübhəli kreditlərin verilməsinin qarşısını almaq mümkün olsun. Yoxsa, bundan sonra da şübhəli kreditlərin verilməsinin qarşısını almaq mümkün olmayacaq".

Vidadi ORDAHALLI

Azərbaycan iqtisadiyyatında müşahidə olunan inkişaf tendensiyası bütün sferalarda özünü göstərir. İstər neft, istərsə də qeyri-neft sektorunda qeydə alınan artımlar bu qənaətdə gəlməyə əsas verir. Açıqlanan statistik rəqəmlərə əsasən, son zamanlar banklara yatırılan əmanətlərin həcmi artıb.

"Manatın məzənnəsi stabil qaldığı üçün milli valyuta ilə yığımlara maraq artıb"

Məlumat üçün bildirək ki, 2019-cu ilin dekabr ayında Azərbaycanda əmanətlərin ümumi həcmi 24,746 milyard manat təşkil edib ki, bu da 2018-ci ilin müvafiq dövrünə nisbətən 11,6 faiz çoxdur.

Azərbaycanın Mərkəzi Bankının hesabatına istinadən verdiyi məlumata görə, qeyri-maliyyə təşkilatlarının əmanətlərinin həcmi 2018-ci ilin dekabr ayına nisbətən 16,9 faiz artaraq 14,381 milyard manat olub. Fiziki şəxslərin əmanətlərinin həcmində gəldikdə isə burada da 3 faiz, 8,64 milyard manata qədər artım müşahidə olunur.

2019-cu ilin dekabr ayının nəticələrinə görə, xarici valyutadakı əmanətlər 2018-ci ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 5,3 faiz artaraq

15,09 milyard manat təşkil edib.

Milli valyutadakı əmanətlər də 2018-ci ilin dekabr ayına görə 21,5 faiz artaraq 9,6655 milyard manata çatıb.

Fiziki şəxslərin əmanətlərinin həcmi-nin artmasının ekspertlər gözlənilən olduğunu düşünür.

İqtisadçı-ekspert Əli Əlirzayev bildirdi ki, əhalinin gəlirləri artır. Gəlirlər artdıqca, bu, banklarda manatla olan depozitlərin həcmi-nin artmasına öz təsirini göstərir. Digər tərəfdən, banklarda milli valyuta ilə bağlı daha yüksək dividəndin təklif olunması buna öz təsirini göstərir. Nəzərə almaq lazımdır ki, milli valyutada qorunan əmanətlər 15 faiz təşkil edir. Xarici valyutada qoyulan

Fiziki şəxslər pullarını depozit kimi banklara daha çox etibar edirlər

Əli Əlirzayev: "Əhalinin gəliri artdıqca, banka yerləşdirilən əmanətlərin həcmi də artır"

əmanətlərdə isə bu rəqəm bir neçə dəfə aşağıdır.

Bütün bunlar da, öz növbəsində, əhalini manatla yığımlar etməyə təşviq edir. Onları stimullaşdırır və təşviq edir ki, depozitləri manatla banka qoyunsunlar:

"Manatın məzənnəsi stabil qalıb. Bu amil milli valyuta ilə yığımlara marağın artmasına gətirib çıxarıb. Əvvəlki dövrlərdə dollarla olan əmanətlərin artması manatın devalvasiyası ilə bağlı idi. Manatın məzənnəsi stabilləşdiyi üçün, bu təhlükə arxada qalıb".

Günəl CƏLİLOVA

20 -25 il əvvəl evsizlik problemi daha çox gənc ailələrə şamil edildisə, indi əhatə dairəsinin genişləndiyini, orta yaş həddində olan nəslin arasında da bu dairəyə düşənlərin kifayət qədər olduğunu demək olar.

"Kirayə layihəsinin adi ipoteka layihəsindən fərqi odur ki, burada Fondun təqdim etdiyi konkret mənzillər nəzərdə tutulur"

Dövlət tərəfindən bu istiqamətdə müxtəlif layihələr həyata keçirilsə də, həmin layihələrdən yararlanınların sayı o qədər də böyük deyil.

Açıqlanan statistik rəqəmlərə əsasən, 2019-cu ildə Azərbaycanca İpoteka və Kredit Zəmanət Fondunun (İKZF) xətti ilə 173,3 milyon manat ipoteka krediti verilib. Qeyd edək ki, bu, 2018-ci ilə müqayisədə 36,4% azdır. Mərkəzi Bankın xəbərinə görə, ötən il Fondun yenidən maliyyələşdirdiyi kreditlərin məbləği isə illik müqayisədə 9,8% azalaraq 220,4 milyon manata, qiymətli kağızlar bazarında istiqraz buraxmaq yolu ilə cəlb etdiyi vəsaitlərin məbləği isə 25% azalaraq 150 milyon manata düşüb. Hesabat dövründə İKZF-yə dövlət büdcəsindən ayrılmış vəsait isə 20% azalaraq

80 milyon manat olub.

Ekspertlərin fikrincə, ipoteka alınan mənzillərin sayının azalmasının məlum səbəbləri var. İlk olaraq bildirək ki, sosial evlər və kirayə mənzil layihəsi ipoteka ilə alınan mənzillərə marağı azaldı.

Əmlak məsələləri üzrə ekspert Nüsrət İbrahimli bildirdi ki, ötən il Azərbaycanda İpoteka və Kredit Zəmanət Fondu yeni layihənin - kirayə mənzil layihəsinin icrasına başlayıb: "Satmaq öhdəliyi ilə kirayə mənzillərin alınması Fondun balansı hesabına reallaşmış. Yeni həmin mənzillər nağd vəsaitlər hesabına alınıb. Fondun maliyyə resurslarının bir hissəsi həmin mənzillərin alınmasına yönəlib deyərək, birbaşa ayrılan kreditlərin həcmi azalıb".

Həmsöhbətimiz hesab edir ki, kirayə mən-

Sosial ipoteka ilə alınan evlərin sayı azalır - Bakıda sosial ipotekadan imtina edilir..

Nüsrət İbrahimli: "Kirayə, sosial mənzil mexanizmi aztəminatlı ailələr üçün daha əlverişlidir"

zillər ipoteka kreditləri ilə olan marağı azaltmayıb: "Çünki kirayə

layihəsinin adi ipoteka layihəsindən fərqi odur ki, burada Fondun təq-

dim etdiyi konkret mənzillər nəzərdə tutulur. Məlumdur ki, bunlar

konkret 4 ünvanda olan mənzillərdir. Bu heç də bütün alıcıların zövqünə və tələbinə uyğun deyil. Heç də hər kəs eyni yerdən mənzil almaq fikrində olmaya bilər. Ona görə də adi qayda-da ipoteka kreditləri almaq istəyən vətəndaşlar var.

Bizdə olan məlumatlara görə, bununla bağlı banklara kifayət qədər müraciət var, həmin şəxslər yeni kredit xəttinin açılmasını gözləyirlər. Yəni tələbat azalmayıb. Onu da deyim ki, kirayə mənzil mexanizmi aztəminatlı ailələr üçün daha əlverişlidir. Amma 30 faiz ilkin ödənişi etmək imkanı olanlar ipoteka götürməyə meyllidirlər".

Günəli CƏLİLOVA

Son illər ölkəmizin, demək olar ki, çox yerində, xüsusən də paytaxt Bakıda "novostroyka"lar inşa edilir. 5 və 9 mərtəbəli binaları kölgədə qoyan çoxmərtəbəli binaların sayı çoxaldıqca, onlarla bağlı müxtəlif şayiələr də gündəmə gəlir.

Daha çox diqqətçəkən məsələ "novostroyka"ların zəlzələyə davamsızlığı ilə bağlıdır. Bir sıra mütəxəssislər hesab edirlər ki, "novostroyka"lar təhlükəlidir və həmin binaların zəlzələyə dözümlü ol-
aşağıdır.

"Novostroyka"larla müqayisədə Sovet dövründə inşa edilən "Xruşşovka"ların zəlzələyə daha dözümlü olduğunu deyən bəzi mütəxəssislər hesab edirlər ki, "Xruşşovka"lar Bakının iqliminə, şəraitinə tam uyğundur. "Novostroy-

ka"ların isə qətiyyətlə paytaxtımızın şəraiti ilə uğunlaşmadığını iddia edənlərin qənaətinə görə, zəlzələ baş verən kimi çoxmərtəbəli binaların uçmaq təhlükəsi daha da çoxalır. "Novostroyka"ların xeyli hissəsinin inşasında tikinti qaydalarının gözlənilmədiyini deyən ekspertlər bildirirlər ki, bu səbəbdən onlar zəlzələyə elə də davamlı deyil. Bu gün müzakirə edilən əsas məsələlərdən biri "Xruşşovka"ların "novostroyka"larla müqayisədə daha çox zəlzələyə davam

Zəlzələyə hansı davamlıdır - köhnə "Xruşşovka"lar, ya "novostroyka"lar..

gətirmək iqtidarında ol-
masıdır.

Tikinti mühəndisi Cahandar Məmmədov bizimlə söhbətində bildirdi ki, "novostroyka"lar əsasən özəl tikinti şirkətləri tərəfindən inşa edilir və heç də bütün tikinti şirkətlərinin tikdiyi binaların hamısı keyfiyyətli deyil. O, həmçinin, vurğuladı ki, Bakıda Sovet dövründə inşa edilən "Xruşşovka"ların çoxunun istismar müddəti başa çatmışa da, amma onların hamısı istismardadır və möhkəm özüllər üzərində qurulduqları üçün zəlzələyə də, digər təbii fəlakətlərə də dözümlüdür: "Bakıda inşa edilən "novostroyka"ların hamısı haqqında mənfi fikir bildirmək olmaz. Bu gün həqiqətən də elə "novostroyka"lar var ki, onların möhkəm-

Cahandar Məmmədov: "...Xruşşovka"lar köhnə binalar olmasına baxmayaraq, zəlzələyə daha dözümlüdür"

Əflan Sadıqov: "Hesab edirəm ki, yeni tikilən "novostroyka"lar daha keyfiyyətli, zəlzələyə daha dözümlüdür"

liyi, zəlzələyə dözümlüyü "Xruşşovka"larla müqayisəyə gəlməz, "Xruşşovka"lar köhnə binalar olmasına baxmayaraq, zəlzələyə daha da dözümlüdür, nəinki bəzi "novostroyka"lar. Vaxtilə "Xruşşovka"lar panellə inşa edilsələr də, çox möhkəmdir, panellər bir-birinə elə oturub ki, onun dağılması mümkün deyil. "Xruşşovka"lar, əslində, 30-40 il müddətinə tikilmiş eksperiment binaları idi, amma az qala 50-60 ildir istifadə edilir. Onu da deyim ki, hazırda bir çox brend şirkətlər "no-

stroyka"ları inşa edərkən bütün tikinti qayda-qanunlarını gözləyirlər və həmin binalar zəlzələyə çox dözümlüdür. Bina inşa edilərkən onun inşasında istifadə edilən bütün materiallar eksperimentdən keçirilir və sonra onların istifadəsinə icazə verilir. Əvvəlki dövrlərə baxmayın, bu gün şirkətlər bu məsələyə çox ciddi yanaşırlar. Doğrudur, işinə səhlənkər yanaşan şirkətlər də var. Amma əsasən bu sahədə ciddi rəqabət mühiti formalaşdığı üçün, şirkətlər binaların inşasına ciddi yanaşırlar".

lar".

Tanınmış memar Əflan Sadıqov isə əksini düşünür. O hesab edir ki, bu gün paytaxtımızda inşa edilən "novostroyka"lar zəlzələyə dözümlüdür: "Keçən əsrin 60-cı illərində tikilən binaların konstruksiyası ilə yeni binaların konstruksiyası arasında fərqlər çoxdur. Mümkün ola bilməz ki, "novostroyka"ların konstruksiyası "Xruşşovka"ların konstruksiyasından zəif olsun. Bu yanlış fikirdir. Bu gün inşa edilən çoxmərtəbəli binalar müasir tələbatə uyğun şəkildə layihələndirilir və inşa olunur. Hesab edirəm ki, yeni tikilən "novostroyka"lar daha keyfiyyətli, zəlzələyə daha dözümlüdür. Bir mütəxəssis kimi bu mənim qənaətimdir.

İradə SARIYEVA

Azərbaycan Respublikası Mədəniyyət Nazirliyi Respublika Xatirə Kitabı redaksiyası ilə "Bakı-xəbər" qəzetinin birgə layihəsi əsasında "Şəhid-lər ölməz, Vətən bölünməz" seriyasından "İgid ömrü" adlı növbəti kitabın hazırlanmasına start verdik. Kitab Azərbaycanın Milli Qəhrəmanı Füzuli Salah oğlu Rüstəmovun vətənpərvərlik nidalı həyat, döyüş, qəh-rəmanlıq yollarından bəhs edəcək.

(İkinci yazı)

Füzuli: "Xəstəxanada qalmıram, ermənilər gecə kəndə hücum edər"

...Figure xanımı dinliyirəm. İllərin, özündən ağır daşdığı yüklərin taleyində buraxdığı silinməz izlər ömrünün orta yaşlarına gəlib çatmış bu qadının sifət cizgilərinə həkk olunub. Bir qədər mətinləşdirib də onu. Həmsöhbət olarkən düşünürsən ki, o özünü yeganə təmsilçisi olduğu ata ocağının davamçısı saymaq-a, özəl həyatı ilə bərabər, həm də bu yükü ömrünün sonuna qədər çəkmək amacının çətinliklərini yaşıyır. Amma xalqımızı, təbii ki, qədirbilən qisminin sayəsində Figure xanım heç də tək-tənha deyil. Təki bu kəsimin sayında indikindən də artıq azalma getməsin... Gərdəşə, bu artıq bizim bir millət kimi süqutumuzu yaxınlaşdırır. Ona görə də bu "itkilər"dən dolayı hamiləliklə narahat olmalıyıq. Füzuli haqqında - Xocalı üçün hər şey etmiş, sonucda Xocalı və xocalılılardan ötrü canından keçmiş qəhrəmanın bərəsində bir saat vaxt ayırıb danışmağa belə laqəydə yanaşmaları gərəkdə mənim yaşadığım dəhşəti Allah heç birinizə nəsib etməsin, əziz oxucular! Onların içərisində Xocalı dəhşətindən məhz Füzulinin sayəsində salamat çıxışı rəsmi və qeyri-rəsmi nə qədər xocalılı var!.. Əfsuslar olsun ki, insan bu qədər soyuqqanlı, bu qədər unutan, bu qədər biganə də ola bilirmiş! Yalnız özünü və kreslosunu düşünənlərlə rastlaşmaq, dəftər-kitabə sığmayacaq "Füzuli miqyaslı bir fakt"a münasibət bildirməkdən qaçıb-yayınmaq...bu "əməlin" adını qoymağı sizlərin ixtiyarına buraxıram...

Figurə Rüstəmovə:
"Qaldıq ata-anasız,
ana babamın
himayəsində"

...Figure xanımı dinləyirəm. Şəhid Milli Qəhrəmanın

bacısını. Haqqımızı yeyib üstümüze silah çəkən, torpaqlarımızda məskən salıb yurdlarımıza göz dikən, "yedikləri qaba tüpürən" ermənilərə qan udduran Füzuli Rüstəmovun dünyamızdakı yadigarını. Əvvəlcə tanışlıq üçün ailələri, ata-anası haqqında bilgiləndirir bizi:

- Mənim atamın ata-anası Naxçıvanda yaşayıb. Soy-kökümüzə əslən Qərbi Azərbaycanın Dərələyəz mahalındandır. Ordan Naxçıvana köç ediblər. Atamla anam əmioğlu-əmiqızıdırılar. Anamın atası Kərim babam isə Naxçıvanda yox, Qarabağda - Tərterin Hüsən kəndində məskunlaşıb. B. kənddə böyüyüb həddibülüğa çatan anamı başqasına nişanlıyıbmışlar da. Ancaq atam anamı çox sevdiyəndə onu elə nişanlı-nişanlını qaçırb. Atamla anam evləndəndə sonra daha Naxçıvanda bənd olmayıb, köçüb gəliblər Kərim babamın yanına, Hüsənli kəndinə. Kərim babamsa bu yerdə çox hörmət-izzət sahibi imiş, kolxoz sədri vəzifəsinə qədər yüksəlmişdi. Kənddə heç kim onun sözündən çıxmazmış. Çünki hamı onu ədalətli adam, əsl ağısaqqal kimi tanıyırdı. Atamla anam burda yaşamağa başlayanndan sonra əvvəlcə başqa bir qardaşım anadan olub. Sonra sizin indi haqqında məlumat topladığınız Füzuli doğulub. Biz ona bir neçə ad deyirdik: Zəmin, Nizami, Füzuli. O isə (dərinəndə köks ötürür. Sonrakı söhbətlərimizdə bizə bəlli olacaq ki, Füzulinin döyüş yoldaşları, yaşıdları, dostları, hətta komandirləri belə onu rəsmi adı ilə deyil, bu adların hamısı ilə çağırırmış - N.Z.) bütün adları doğrulda-doğrulda, qiymətə mindirə-mindirə yaşayırdı. Füzulinin iki yaşı olanda böyük qardaşımız suda boğulub dünyasını dəyişmişdi. Bunu sizə "bir ailənin faciəsi" kimi danışiram. Babamın həyatində bəpbalaca bir sulu çağa var imiş. Uşaq qədib əlində bə

çaq baxır ki, o suda bunun əksi görünür, ona yaxından baxmaq istəyəndə sürüşüb düşüb suyun içinə, elə orda da boğulub. Bu faciəli hadisə babam Kərim kişiye çox pis təsir edib. Babam daha həmin evdə, həmin həyətdə yaşamaq istəməyib. Burdakı eyi satıb köçüb gedib Kəlbəcərin Vəng kəndinə. Amma atamla anam biz iki uşaqla qalıblar Tərtərdə. Atam işləmədi, pul qazanmaq üçün Rusiyaya gedib-gəlmiş.

Bu zaman bizim evimizdə daha böyük faciə baş verir. Bir dəfə ananın atası Kəlbəcərdən gəlib Hüsənli-də qızının evinə baş çəkəndən sonra Ağdamda yaşayan başqa bir qızının evinə yolların. Axsama qayıtmalıymış. Qayıda bilməyib. Anam səhər yuxudan həvlnak durur ki, atamı xovuda pis görmüşəm, yəqin başında nə isə var, gedirəm ora, yəni Ağdama. Bu niyyətlə yolun کنارında maşın gözləyəndə Xankəndindən gələn, erməni sürücünün idarə etdiyi o vaxtkı "Alabaş" dediyimiz avtobus anamı vurur. Avtobusun "buynuzu" deyirdi, o çixintısı ilirən anamın paltarına onu xeyli sürüyür. Anamın həm ayağı qırılır, həm də qara ciyəri partlayır. Sən demə, babam artıq yoldaymış, gəlirmiş. Babam Ağdamdan qayıdıb bu kəndə çatanda xeyli adamın bir yere toplaşdığını və "təcili yardım" maşınıni görür. Cəld hadisə yerinə yaxınlaşanda görünür ki, ölüm ayağında olan onun öz qızıdır. Götürüb aparır Tərterin mərkəzindəki xəstəxanaya. Orda da babamı adlı-sanlı kişi kimi tanıyırmışlar. Həkim deyir, ay Kərim əmi, bunu burda saxlamağın faydası yoxdu, əlac qal-

Ailə bir ocağa Xocalıda cəmləndi...

Bundan sonra Kərim kişi Kəlbəcərdən köçüb gəlir Xocalıya. Füzuli ilə Figure-nin Xocalılı günləri - xocalılı taleyi də beləcə başlayır. Fiqurə bu zaman artıq ikinci sinifdə oxuyurmuş. Qardaşını da Şuşadan internatdan çıxarıb gətirirlər Xocalıya ki, burda birlikdə məktəbə getsinlər. Nəhayət, bir bacı, bir qardaşdan ibarət bu valideynsiz ailə vahid ocağın başına cəm ola bilər. Nisbətən qayğısız günlər, həm də bir yerdə ola bilməkləri onların çox sevindirir. Bu günlərin ömrü nə qədər olacaq idi, dəyərdimi Xocalıda sevinə-sevinə yaşamaqlarına?.. Çətinliklər doğrudanmı bitmiş, arxada qalmışdı?!.. Hər halda, arzularla dolu gələcək.

ləcəyə inam hissi ilə bacı-qardaş Kərim babanın, Tamaşa nəninin, Səkinə xalının himayəsində füsunkar, barlı-bəxətli təbiətin qoynunda yerləşən kənddəki həyatlarını yaşamaqda davam edirlər. Kərim kişi nəvələrinin gələcəkdə sərbəst, rahat yaşayışını təmin etmək üçün onlara öz qonşuluğunda həyatları torpaq sahəsi də ayırdırır:

- Füzuli səkkizinci sinifdə oxuyurdu. Babam öz qonşuluğunda bizim üçün həyat yeri götürdü ki, biz də orda ev tikək. Burda oxuduq, qardaşım 8-ci sinfi bitirdi, bir az sovxozda işlədi, sonra getdi Sovet əsgərliyinə. Moskva ətrafında qulluq elədi. Əsgərlikdən babamın üstünə vaxtaşırı tərifnamələr göndərdilər ki, təşəkkür edirik belə bir uşaq böyütdüyünüzə görə. Mən də gəlib imtahan verdim qəbul üçün. İmtahanın birindən keçə bilmədim, qayıdıb mühasiblik oxudum. Sonradan müəllimlik ixtisası almışam. Qardaşım da əsgərlikdən sonra yenidən başladı sovxozda işləməyə. İşləyə işləyə həyatində ağacları əkdii, ev tikmək üçün bünövrə tökdü. İstəyirdi evini 1988-ci ilədək yekunlaşdırıb ailə qursun. İstəkliyi vardı. Bərdədən qız istəyirdi. Amma alınmadı. 89-cu ildə babam rəhmətə getdi. Amma hələ 88-ci ildə kəndimizdə çalınan bir toya hücum eləmişdilər ermənilər, o zaman qardaşım da bu toya olmuşdu. Kəndin cavanları ilə əllərinə ağac, dəyənək götürüb ermənilərin qabağına çıxmışdılar. Bunu ona görə deyirəm ki, hələ 88-ci ildən qarışıqlığın başladığı hamıya aydın olsun. Baxmayaraq ki, biz orda yaşayırdıq, hələ bu

dövrdən ara-sıra müəyyən toqquşmalar baş verirdi. Kənddə də silah yox idi. Olan silahları da yığmışdılar. Ancaq mənim babamın tütüfəngi, mazeri, beşaçıları var idi. Füzuli bu silahları götürüb erməniləri tez-tez qorxudurdu. O vaxt əlinə silah alını tuturdular. Babam da Füzulinin xasiyyətini bildiyindən, onun dinc dayanmayacağından ehtiyatlılıq aparıb silahlarını hasarın bir küncündə basdırıb gizlətmışdi. Buna baxmayaraq, Füzuli yenə silahları gizlədə tapıb bir neçə dəfə dediyim kimi istifadə eləmişdi. Babam bunu biləndən sonra Ağcabədidə bir dostundan xahiş eləmişdi ki, aparıb silahları evində gizlətsin, yoxsa Füzulini hardasa bu silahlarla tutacaqlar. Silahla

davranmağı da uşaqlıqdan öyrənmişdi, tez-tez ova gədirdi, dovşana, kəkliyə atırdı. Babamı ən çox əsəbiləşdirsə onun hansısa erməninin üstünə silah çəkməyini esitməyi olmuşdu.

Füzulinin cəsurluğu
uşaqlıqdan
ermənilərin
diqqətini çəkir...

Füzulinin özünü qoçaq-qorxmaz göstərməyi, cəsurluğu hələ uşaqlıq çağlarından ermənilərin diqqətini cəlb edir. Yəqin onlar azərbaycanlıların diribaş cavanlarını, zirek uşaqları nəzarətdə saxlamağı planlaşdırırmışlar. KİM bilir, bəlkə də bu "yuxarıdan" gələn göstəriş və ya gələcəkdə yaşanacaq olaylar zamanı özlərinə dəyə biləcək zərbə nöqtələrini neytrallaşdıрмаq, yaxud tamamilə sıradan çıxarıb məhv etmək məqsədilə düşünülmüş. Fiqurənin söylədiyinə görə, ermənilərin "diqqətinə" düşən azərbaycanlılardan biri də Füzuli olub. Həm də Füzuli məsələsinə daha "spesifik" yanaşırmışlar:

- İnanın ki, Zəmin ad çixarmağa başlayan kimi, hələ ermənilərlə münaqişə başlamamış Əsgəranın Ağacanyan soyadı milis rəisi meşəbəyimiz Bayram adlı kəndimizdə demişdi ki, Kərim kişinin bir nəvəsi əmələ gəlir, onun qarşısını almaq üçün Əsgəranda xüsusi bir qala tikmək lazımdı. Bayram kişi soruşur niyə belə deyirsiniz? Ağacanyan cavab verir ki, o, silahla çox oynayır. Biz o zaman bu sözlərin nə demək olduğunu, Ağacanyanın narahatlığının arxasında hansı mərkli niyyətlərin dayandığını heç başa da düşməmişdik. Amma bu zaman artıq evlərdən tir tüfənglərini də yığmışdılar. Babam da ona görə narahat olub silahlarını Ağcabədiyə göndərirdi. Bundan sonra o toya ki, ermənilər Xankəndindən töküülüşüb gəlmişdilər, Füzuli orda ağacala ermənilərin keçəsinə döymüşdü. Bunu da topoğundan vurub yaralamışdılar. Onunla bərabər başqa yaralananlar da vardı. Yaralananları yığib apardılar Ağdam xəstəxanasına. Orda yaralarını sarıdılar. O birilər yatıb qalmışdı xəstəxanada. Füzulise gecəyişə qayıdıb gəldi ki, nə danışsınız, mən qalırıram, ermənilər gecə vaxtı kəndimizə hücum edirlər. İndiki kimi xatırlayıram onun axsaya-axsaya necə gəldiyini...

(ardı var)
Nəzirməmməd
ZÖHRABLI
Jurnalist-publisist

Bu gün ölkəmizdə istənilən şəxsə sual versən ki, Azərbaycanda neçə iqlim qurşağı var, o adam tərəddüd etmədən "dünyada olan 11 iqlim qurşağının 9-u Azərbaycandadır" cavabını verəcək. Dərslərdə, elmi-kütləvi məqalələrdə, KİV-də Azərbaycandakı iqlim qurşağının sayının 9 olduğu qeyd edilir.

"Azərbaycan ərazisinin 65 faizi subtropik, 32 faizi mülayim, 3 faizi isə soyuq iqlim qurşağına aiddir"

Azərbaycanda 9 iqlim qurşağının olması müxtəlif nəşrlərdə və elektron resurslarda əks olunub. Amma uzun müddət dövriyyədə olan və insanların şüurunda özünə yer tutan bu informasiyanın yalan olduğunu iddia edən alimlər var. Vaxtilə Milli Elmlər Akademiyası (AMEA) Coğrafiya İnstitutunun alimlərinin və digər coğrafiyaçı alimlərin "Azərbaycanda 9 iqlim qurşağı var" iddiasının blef olduğunu elə bu institutun öz əməkdaşları üzə çıxarıblar.

AMEA Coğrafiya İnstitutunun direktor müavini, coğrafiya üzrə fəlsəfə doktoru Məhərrəm Həsənov "Bakı-Xəbər"ə bildirdi ki, Azərbaycanda 9 iqlim qurşağının olması ilə bağlı deyilənlər həqiqəti əks etdirmir. Onun qənaətinə görə, uzun illərdir bu istiqamətdə aparılan elmi-tədqiqat işləri ölkəmizdə 9 iqlim qurşağının olması məsələsini alt-üst edir. "Bəzi mənbələrdə Azərbaycanda 9 iqlim qurşağının olduğu yazılır. Amma, əslində, Azərbaycan ərazisi 3 iqlim qurşağında yerləşir. Azərbaycan ərazisinin 65 faizi subtropik, 32 faizi

mülayim, 3 faizi isə soyuq iqlim qurşağına aiddir.

M.Həsənov qeyd etdi ki, Azərbaycandakı 3 iqlim qurşağının daxilində 8 iqlim tipi var: "Bunlar yarımsəhra və quru çöl iqlimi, qışı quraq keçən mülayim-isti iqlim, yayı quraq keçən mülayim-isti iqlim, qışı quraq keçən soyuq iqlim, yayı quraq keçən soyuq iqlim, yağın-tısı bərabər paylanan mülayim-isti iqlim, bütün fəsilərdə bol yağıntılı soyuq iqlim və dağlıq tundra iqlimidir".

M.Həsənov vurğuladı ki, bəzən mövcud iqlim qurşağının sayı ilə yanaşı, iqlim tiplərinin sayı barədə də səhv fikirlər yazılır. O bildirdi ki, ölkəmizdəki yarımsəhra və quru çöl iqlim tipi iki yerə (qışı soyuq, yayı isti, quraq keçən yarımsəhra və quru çöl və qışı mülayim, yayı isti, quraq keçən yarımsəhra və quru çöl) bölünür. Onların hər biri ayrıca iqlim tipi kimi qəbul edilir və beləliklə də, yanlış olaraq, ölkəmizdə 9 iqlim tipinin olduğunu söyləyirlər. Birinci yarımtip Naxçıvan MR-in Araz boyu maili düzənliklərində, ikinci yarımtip isə Kür-Araz ovalığı, Qobustan,

Azərbaycanda cəmi 3 iqlim qurşağı var imiş? - illər boyu 9 qurşaqdan danışanların fikri alt-üst edilir...

Məhərrəm Həsənov: "Azərbaycanda 9 iqlim qurşağının olması ilə bağlı yanlış fikirlər XX əsrin 30-cu illərində meydana çıxıb"

Ceyrançöl, Samur-Dəvəçi ovalığı və s. yerlərdə müşahidə edilir. Alimin sözlərinə görə, iqlim tiplərinin sayı ilə bağlı yaranmış səhv fikir artıq bəzi mənbələrdən qaldırılır.

Müsaibimiz məlumat verdi ki, Azərbaycanda 9

iqlim qurşağının olması ilə bağlı yanlış informasiyalar ötən əsrin 30-cu illərində meydana gəlib və bu günədək qeyri-elmi nəticə kimi dövriyyədə olub: "Bilirsiniz, Azərbaycanda 9 iqlim qurşağının olması ilə bağlı

yanlış fikirlər XX əsrin 30-cu illərində meydana çıxıb. Deməzdim ki, alimlər bunu savadsızlıqdan ediblər. Həmin dövrdə texnika güclü inkişaf etməmişdi, bu sahədə tədqiqatlar aparılması və doğru qənaətə gəlinməsi

üçün lazımi cihazlar, stansiyalar yox idi, ona görə də alimlər belə qənaətə gəlmişdilər ki, Azərbaycanda 9 iqlim qurşağı var. Əslində isə belə deyil. Uzun illərdir apardığımız elmi-tədqiqat işləri nəticəsində biz bu qənaətə gəldik".

Qeyd edək ki, bu məsələ dərslərlərin çoxunda da köhnə qayda ilə qeyd edilib. Mütəxəssisin sözlərinə görə, artıq bu yanlış yanaşma tədricən aradan qaldırılmaqdadır. O vurğuladı ki, kurikulum əsasında hazırlanan yeni dərslərdə də iqlim tiplərinin sayı artıq 9 deyil, 8 göstəriləcək və bütün yanlışlıqlar aradam qaldırılacaq: "Vaxtilə meydana atılan 9 iqlim qurşağı söhbətini əsasən mətbuat daha çox işlədib. Hətta AzTV-də də verilişlərdə bu cür işləni. Amma bil-mək lazımdır ki, Azərbaycanda 9 iqlim qurşağı yoxdur. Bizdə 9 iqlim qurşağı olsaydı, gerek ekvatora qədər gedib çataydıq. Belə deyil. Bu yanlış məlumatdır" - deyə M.Həsənov bildirdi.

İradə SARIYEVA

Bakı şəhəri Xətai rayonu, Əhmədli qəsəbəsində mənzillərdə su sayğaclarının dəyişdirilməsi üçün vətəndaşlardan pul istənilir. Bu barədə qəsəbə sakinlərinin şikayətlərində bildirilir. Şikayətçilər qeyd edirlər ki, binada su sayğaclarının dəyişdirilməsinə görə hər mənzil üçün 20 manat pul tələb olunur:

"Su sayğaclarının dəyişdirilməsi, xəttin çəkilməsi və şəbəkəyə qoşulması ödənişsizdir, dövlət vəsaiti hesabına həyata keçirilir"

"Azərsu" binamızda su sayğaclarını dəyişir, soruşanda deyirlər ki, sayğacların dəyişdirilməsi üçün 20 manat ödəniş edilməlidir. 20 manatın 10 manatını zəhməthaqqı, yerdə qalanını isə "mufta-uqolnik" pulu üçün lazımlı olduğunu deyirlər. Ancaq nəzərə almaq lazımdır ki, "mufta-uqolnik" pulu maksimum 1-2 manat ola bilər. Biz başa düşmürük, ümumiyyətlə, bütün bunlar ödənişlidir, yoxsa ödənişsiz?"

Qeyd edək ki, su sayğaclarının dəyişdirilməsi üçün vətəndaşlardan pul tələb olunmamalıdır. Ancaq Xətai rayonu,

Əhmədli qəsəbəsində mənzillərdə su sayğaclarının dəyişdirilməsi üçün vətəndaşlardan əlavə ödəniş tələb olunması düzgün deyil.

"Azərsu" ASC-nin mətbuat xidmətinin rəhbəri Anar Cəbrayılı bildirirdi ki, bu kimi hallarla bağlı quruma çoxlu sayda müraciət olur: "Həmin ərazidə "Azərsu" işləmir, podratçı şirkətlər çalışır. Su sayğaclarının dəyişdirilməsi, xəttin çəkilməsi və şəbəkəyə qoşulması ödənişsizdir, dövlət vəsaiti hesabına həyata keçirilir. Amma məsələnin başqa bir tərəfi də var. Şəxsən özüm belə şikayətləri

Əhmədliyə su sayğaclarının dəyişdirilməsinə 20 manat haqqı kim müəyyənləşdirib?

Anar Cəbrayılı: "Həmin ərazidə "Azərsu" işləmir, podratçı şirkətlər çalışır"

araşdıranda maraqlı faktlarla qarşılaşmışam.

Bəzən sakinlər deyirlər ki, su xəttini binanın çölü və ya damı ilə çəkin və ya elə edin ki, kafel zədələnməsin.

Bu da tərəflər arasında sövdələşmələrə və şikayətə səbəb olur. Amma Əhmədliyə şikayət olunan ərazidə dəqiq ünvan və ya telefon nömrəsi verilsə, məsələ tam şəkildə araşdırılar".

Günəl CƏLİLOVA

Azərbaycan alimləri ilk dəfə vulkan palçığından gübrə aldılar

Azərbaycan alimləri ilk dəfə olaraq vulkan palçığı xammalı əsasında kompleks gübrə alıblar.

Bu barədə "Milli.Az" Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının Geologiya və Geofizika İnstitutundan bildirilib. Geologiya və Geofizika İnstitutunun elmi işlər üzrə direktor müavini, AMEA-nın müxbir üzvü Dadaş Hüseynovun, "Palçıq vulkanizmi" şöbəsinin rəhbəri Adil Əliyevin, "Geoekologiya" şöbəsinin baş elmi işçisi Mirəli Alosmanovun, "Palçıq vulkanizmi" şöbəsinin aparıcı elmi işçisi Orxan Abbasovun, eləcə də, AMEA akademik M.Nağıyev adına Kataliz və Qeyri-üzvi Kimya İnstitutu-

nun və Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universitetinin əməkdaşlarının birgə ərsəyə gətirdiyi elmi ixtira Əqli Mülkiyyət Agentliyi tərəfindən patentləşdirilib. Həmmüəlliflər üzvi-mineral kompleksin hazırlanması texnologiyası üçün vulkan palçığı ilə bərabər, istehsalat tullantılarından da istifadə ediblər. Hazırlanmış gübrənin müxtəlif torpaqlarla əlaqəli variantlarının tətbiqi onların bitkilərin inkişafına müsbət təsirini təsdiqləyib. Hazırda elmi ixtiranın nəticələrinin tətbiqi, o cümlədən alınmış üzvi-mineral kompleksin kənd təsərrüfatı sahələrində geniş istifadəsi ilə bağlı çalışmalar davam etdirilir.

Əlləri iflic olanlar üçün əlcək

Cənubi Koreyada hazırlanmış yeni əlcək, iflic və ya qəza nəticəsi əllərində problem olanlara gündəlik həyatlarında bir çox asanlıq təmin edir.

Əlcəkləri istifadə edən adam, əlcəkdəki mühərrik sistemi sayəsində obyektləri tuta bilər. Xüsusilə? sağlamlıq sahəsində yaradılan yeni texnologiyalar, bir çox adam üçün ümid işığı olur. Neofact layihəsi çərçivəsində qəza nəticəsində barmaqlarını itirən və ya barmaqları doğuşdan əskik olanlar üçün hazırlanan məhsul, ümumi olaraq protez 3 qismədən ibarətdir. Mühərriki olan əlcək, geyən adamın baş barmağını qavrayacaq şəkildə dolanır və baş barmaqdan etibarən işarə və orta barmaqları da əhatə edəcək şəkildə uzanır. Cihazın ön qol qisminə taxılan nizamla bilən sarğıya bağlı bir də güc modulu var. Bu güc modulu, olduğu yerdən kabellər köməyiylə barmaqlara qədər uzanır. Bununla birlikdə protez sisteminə "Bluetooth" dəstəklili uzaqdan əmr dəstəyinin də olduğu ifadə edilir. İnsanlar istəsə, bir başqa sarğı istifadə edərək əmr üst qola taxa bilərlər.

Elan

Şəki şəhər sakini Paşayev Vəqif Gülbala oğlunun adına verilmiş 404011003463-06301 sayılı reyestrdən çıxarış itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Əliyev Sərxan Tahir oğlunun adına, Abşeron rayonu, Donuzkökəltmə sovxozunda yerləşən torpaq sahəsinə verilmiş çıxarış (reyestr nömrəsi 308011028511) itdiyi üçün etibarsız sayılır.

"Azercell"-in "Mobil Göz Klinikası"nda 900-dən çox adam müayinə edilib

Müasir texnologiyalar və effektiv həllərin tətbiqi vasitəsilə insan həyatını asanlaşdırmağı hədəf seçən Azərbaycanın lider mobil operatoru "Azercell Telekom" MMC bu istiqamətdə öz fəaliyyətini davam etdirir.

"Azercell"-in dəstəyiylə valideyn himayəsindən məhrum uşaqlar üçün müayinə və profilaktikanın aparılmasını təmin edən "Mobil Göz Klinikası" ən müasir avadanlıqla təchiz olunub. Klinikanın xidmətlərindən, eyni zamanda, ahillər, aztəminatlı ailələr və məcburi köçkünlər də yararlanırlar.

2019-cu il ərzində müayinədən keçənlərin 759-u uşaq və 142-si böyüklər olmaqla, cəmi 901 nəfər olub.

Xatırladaq ki, layihə çərçivəsində bütün müayinə və müalicə tədbirləri "Azercell"-in dəstəyiylə "Xəzər Qayğıkeşlik Layihəsi" İctimai Birliyi tərəfindən həyata keçirilir. Layihə çərçivəsində "Mobil Göz Klinikası" minlərlə insana xidmət göstərib.

Daha ətraflı məlumat üçün news@mcs.az ünvanına müraciət edə bilərsiniz.

"Nar" ictimai fəallığı ilə seçilmiş gəncləri təbrik etdi

Hər zaman gənclərə dəstək olan, onların peşəkar karyera qurmalarına, maariflənməsinə və asudə vaxtının səmərəli keçirilməsinə çalışan "Nar" 2 fevral - Gənclər Günü münasibətilə istedadlı və yaradıcı gənclərə öz dəstəyini göstərib.

Belə ki, Gənclər və İdman Nazirliyinin təşkilatçılığı ilə keçirilmiş mükafatlandırma mərasimində mobil operator uğurlu fəaliyyəti ilə seçilmiş tələbə gənclər təşkilatlarını təbrik edib.

Gənclər Gününe həsr olunmuş tədbirdə 2019-cu ildə müxtəlif sahələrdə nailiyyətlər qazanmış, respublikamızı xarici ölkələrdə yüksək səviyyədə təmsil etmiş gənclər, eləcə də ictimai fəallığı ilə seçilmiş gənclər təşkilatları mükafatlandırılıb. Məqsəd yüksək nailiyyət əldə etmiş gənclərin əməyini qiymətləndirmək, istedadlı gənclərin yaradıcılıq potensialının inkişaf etdirilməsi üçün əlverişli şərait yaratmaq və onların peşəkarlıq səviyyəsinin artırılması üçün əlavə stimullar verməkdir.

Qeyd edək ki, "Nar" korporativ sosial məsuliyyət strategiyası çərçivəsində gənclərin cəmiyyət üçün əhəmiyyətini anlayaraq, onların maariflənməsi, dünya görüşü və analitik düşüncə bacarığını inkişaf etdirən layihələrə dəstək verib. "Nar"-ın KSM layihələri haqqında ətraflı məlumatı nar.az sahifəsindən əldə etmək olar.

"Azerfon" şirkəti ("Nar" ticarət nişanı) 21 mart 2007-ci ildə fəaliyyətə başlayaraq qısa bir müddətdə Azərbaycanda telekommunikasiya və mobil rabitə sahəsinin aparıcı şirkətlərindən birinə çevrilib. "Nar" ticarət nişanı Azərbaycanın zəngin mədəni və tarixi irsinin çağdaş həyatla bağlılığının rəmzi olaraq seçilib. "Nar" ölkədə ilk dəfə olaraq 3G texnologiyasını təqdim edib və geniş 4G şəbəkəsini abunəçilərinin istifadəsinə verib. "Nar" şəbəkəsi hazırda ölkə ərazisinin 93%-ni (işğal olunmuş ərazilər istisna olmaqla) əhatə edir və 8700-dən artıq baza stansiyası ilə 2,3 milyondan çox abunəçiyə yüksək keyfiyyətli xidmət göstərib.

Qoç - Çox uğurlu gündür. Başladığınız işlərin praktiki olaraq hamısını başa vura bilərsiniz. Peşəkar fəaliyyət sahəsində qeyri-standart və mürəkkəb problemlərin həlli ilə bağlı problemlər yaranmayacaq.

Buğa - Hadisələrin təbii axarı aktivliyinizi müəyyənləşdirməlidir. İstənilən iş üçün münbit gün olduğundan şəraitdən maksimum yararlanın. Mümkün çətinlikləri əvvəlcədən təxminləmək üçün intuisiyanızı işə salın.

Əkizlər - İşdə rəhbərliklə münasibəti istisna deyil. Günü ikinci yarısında planlaşdırılmamış alış-verişdən, bədxərclikdən uzaq olun. Ən xırda və kiçik məsələlərdə belə, sayıq davranın. Sonradan acı təəssüf hissi yaradacaq yanlışlıqlara yol verməyin.

Xərçəng - Baş verənlərə rəğmən sakit və təmkinli olun. Çətin olsa da, çalışın. Günü ortaları ən mürəkkəb zamandır. Emosiyaların əsirinə çevrilsəniz, işlər alt-üst olacaq. Aqressiv, davakar, qıcıqlı davranmayın.

Şir - Asan və sadə gündür. Faydalı təmaslar qurmaq, yaxşı məsləhət verəcək və ya dəstək olacaq insanlarla tanış olmaq mümkündür. Yeni tanışların rəğbətini qazanmağa çalışın. Əks cins mənsubunun diqqətini cəlb edəcəksiniz.

Qız - Uğur və edən gündür. Diqqətli olun, yeni təmayülləri izləyin. Fikir və təşəbbüsələrinizin yaxın ətrafınızdakı insanlar tərəfindən qəbulu üçün təsirlərə əl atmayın. Yaşamınızda yeni imkanlar paradoksal şəkildə yarana bilər.

Tərəzi - İşlərə yardımçı cəlb edin. Layihəni reallaşdırmağa başlayın. Avadanlıq, texnika və mexanizmlərlə çalışarkən diqqətli olun. Rəqibləriniz mühüm məsələnin həllində axtarıqlarda olduqda siz onları üstələyə bilərsiniz.

Əqrəb - Məqsədə çatmaq üçün yasaq metodlarından istifadə etməyin. Çətin olsa da, səbrli və müdrik davranın. Təsir edə bilmədiyiniz şərtləri müəyyənəldir, güzəştə ehtiyac yaranarsa, gecikməyin.

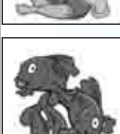
Oxatan - Sizə faydalı ola biləcək insanlarla görüşün. Dostlarla ünsiyyətdə fayda var. Roman tik münasibətlərdə məntiq az, iradlar çoxdur. Sevdiniz insanla münasibətlərinizi tarıma çəkməyin.

Oğlaq - Adətən, görmədiyiniz işlər sizi gözəldir. Ağır, çətin gündür. Dəyişiklik, problemlərdən qurtuluş istəyi yaranır. Gərginlik artır. Planlar sizdən asılı olmayaraq dəyişə bilər. Mübahisə, əlavə iş istisna deyil.

Dolça - Yaxın gələcəkdəki perspektivlər üçün fəvqəladə dərəcədə mühüm gündür. Yaşanan sətərlər istiqamətini dəyişməsi, kursun fərqli istiqamətə yönəlməsinə səbəb ola bilər. Bir işin xətrinə başqasından imtina edə bilərsiniz.

Balıqlar - Dəqiq niyyətləriniz olmadan danışmalar aparmayın. Planlar və ideyalar cazibədar təsir bağışlaya bilər. Lakin dəqiq hesab və ilkin həzirlilik olmalıdır. Başladığınız işlərdə, tələb və niyyətlərinizdə ifrata varmayın.

Qoroskop Rusiya və Qərb astroloqlarının proqnozları əsasında hazırlanıb

Koronavirusa yoluxan britaniyalı xəstəliyə viski və balnanla qalib gəldi

Koronavirusa yoluxmuş ilk britaniyalı "The Sun"ə verdiyi açıqlama ilə diqqət çəkib.

"Milli.Az" xarici mətbuata istinadla xəbər verir ki, bir müddət əvvəl Çində koronavirus diaqnozu qoyulan 25 yaşlı britaniyalı Connor Reed xəstəliyə qalib gəldiyini açıqlayıb. Əslən Uelsdən olan Connor Reed fasiləsiz öskürdüyyə görə xəstəxanaya müraciət edib. 3 ildir ki Çində yaşayan Connor koronavirus diaqnozu qoyulub. O, 2 həftə xəstəxanada müalicə aldıqdan sonra evə buraxılıb. "Həkimlər mənim bu virusa yoluxduğumu söyləyəndə öləcəyimi düşünürdüm. Amma xəstəliyə qalib gəldim. Sağalana qədər hər gün isti viskiylə bal içirdim. Bunun qədim zamanlarda müalicə üsulu kimi istifadə olunsa da, görünür, hələ də işə yarayır", - Connor söyləyib. O bildirib ki, həkimlərin məsləhət gördüyü antibiotiklərdən və dərmanlardan istifadə əvəzinə gündəlik olaraq viski və bal qəbul edib. Qeyd edək ki, Connor Vuhanda-ki universitetlərin birində ingilis dili müəllimi işləyib.

Hazırladı: Ramil QULİYEV

Baş redaktor: Aydın Quliyev

Baş redaktorun müavini: Tahir Tağıyev

Redaksiyanın ünvanı: **Bakı şəhəri, Mətbuat pr. 529-cu məhəllə, 6-cı mərtəbə**

Tel-faks: **510-87-40; 510-87-38; 510-87-39**

e-mail: azer22@mail.ru

Reyestr № 0106-P219-45846

Qəzet həftədə 5 dəfə çıxır. (Bazar və bazar ertəsinə başqa). «BZ»-də çap olunur.

Sifariş: №2514

Tiraj: 3050

Qəzetdə «Olaylar» və «Trend» informasiya agentliklərinin materiallarından istifadə edilir.

Reklam mətninə görə qəzet məsuliyyət daşımır.